

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ES NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-93. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
93. SZ. (KIADÓHIVATAL ES KÖNYVNYOMDA)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLO

ELŐFIZETÉSI ARAK; HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KOLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZAM 12 FILLER, VASÁRNAP 24 FILLER

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM 191. SZAM.
1930. AUGUSZTUS 26. KEDD.

12 FILLER

A munkanélküliség enyhítésére sürgős intézkedéseket tesz a kormány

Bud miniszter nyilatkozata

Budapest, aug. 25. Bethlen István gróf miniszterelnök még a nyári szünet előtt több nagyfontosságú megbeszélést tartott a munkaalkalmak fokozása és a munkanélküliség enyhítése érdekében. A tanácskozások során pontosan részletezték mindazokat az állami és városi közmunkákat, amelyeknek a lebonyolítására az anyagi fedezet rendelkezésre áll. A miniszterelnök megbízta Vass József dr. népjóléti minisztert, hogy vegye kezébe a köz munkák megindításának irányítását.

Vass József népjóléti miniszter pontos kimutatást kért a vármegyektől és városoktól az aktuális közmunkákról, ugyanakkor pedig felszólítást intézett az autonóm törvényhatóságokhoz, hogy az elvégzendő munkálatok sorrendjét, költ-ségeloirányzatát és teljes programját terjesszék fel a belügyminiszteriumhoz, ahol a munkálatok kiírására a jóváhagyást soronkívül engedélyezni fogják.

Háromheti szabadságáról Bud János kereskedelmi miniszter visszakerült a fővárosba és átvette hivatalának vezetését.

Svájci tartózkodása alatt Bud János, mint magánember érintkezésben állott az ottani politikai és gazdasági körökkel. Így hosszabb megbeszélést folytatott a svájci szövetségtanács elnökével és alelnökével, továbbá a gazdasági élet vezetőivel és a velük folytatott tanácskozás során örömmel állapította meg, hogy a svájci körök igen nagy érdeklődést tanúsítanak Magyarország gazdasági helyzetére.

Eredetileg Bud János csak szeptember 15-ike után vette volna át hivatalának vezetését, de fontos kérdések szükségessé tették, hogy a miniszter szabadságának megszaki-tásával már most elfoglalja hivatalát. A kereskedelmi miniszter erről a következőket mondotta:

— Szabadságom szeptember 15-én járt volna le, én azonban már nem fogom kivenni szabadságom hátralevő részét, mert olyan kérdések megoldása előtt állunk, amelyeket fontosabbnak tartok, mint a szabadságomat. A munkanélküliség enyhítése érdekében sürgős intézkedést kíván a kormány megvalósítani és már a mai napon az összes osztályvezetőknek kiadtam az utasítást arra vonatkozóan, hogy haladéktalanul hajtsák végre mindazokat a költségvetésben felvett beruházásokat, amelyekre fedezet van.

— Mostani távollétem alatt ki fogom adni a különböző munkákat, amelyek a munkanélküliség enyhítése szempontjából igen számottevő eredményt fognak hozni. Ugy az a kereskedelmi tárca keretébe tartozó más intézményeknél a költségvetésben rendelkezésre álló összegek erejéig a közmunkák kiadása haladéktalanul megtörténik.

Oriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra dr Rácz Lajos kamarai igazgató hült testeméit

Ötezer ember vett részt a temetésen. — Közel félszáz koszorút és sok csokrot küldtek a ravatalra.

Nemcsak városszerte, hanem az egész országban nagy megdöbbenést és részvétet keltett az a tragédia, melynek dr Rácz Lajos gazdasági főtanácsos, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kiváló és nagytudású igazgatója esett áldozatul. Ez a nagy részvét és gyász impozáns méretekben nyilvánult meg a temetésen, mely tegnap dél után folyt le a Rácz család Kigyó uccai házából. Itt ravatalozták fel a halottat. A ravatalt a koszorúk és virágcsokrok tömege borította be. Az elhunyt tisztelői, jóbarátai egész nap felkeresték a ravatalt, hogy utolsó búcsút vegyenek az elhunyt jóbaráttól.

A temetés délután öt óraker kezdődött, de már négy óraker nagy tömeg lepte el a Kigyó uccai ház környékét. Még az ismeretlenek ajkairól is mély sajnálkozás és részvét szavai hallatszottak és mély szomorúsággal az arcukon érkeztek az elhunyt munkatársai, tisztelői és jóbarátai, valamint a hivatalos intézmények vezetői.

A gyászolók sorában ott voltak az Országos Mezőgazdasági Kamara képviseletében Koós Mihály ny. államtitkár, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke: báró Vay László, valamint a kamara minden vezetőtagja és teljes tisztikara, Vásáry József felsőházi tag, Jóna István a Gazdasági Egyesület elnöke Vajda titkárral, Steinfeld István kormányfőtanácsos, Ulrich Jenő igazgató, a város képviseletében dr Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok, dr Oláh Miklós táblai tanácselnök, Visky Sándor táblai tanácselnök, Bruckner Emil kormányfőtanácsos, dr Czako Zsigmond, dr Bessenyei Lajos ref. főgimnáziumi igazgató, a IX. cserkészkerület tisztjei Debreczeny Ferenc vezetésével a cserkészkerület képviseletében, melynek az elhunyt az előbbi időben elnöke volt, megjelentek továbbá a turista szövetség küldöttsége Springer vezetésével, dr Szücs Géza ügyvéd és okan mások.

A gyászoló közönség nemcsak az udvart töltötte meg, hanem igen sokan mentek be a lakásba is, melynek uccai szobájában ravatalozták fel a holttestet. A fekete gyászdrapériával bevont falak komor méltósággal övezték a hatalmas katalinot, amely fölött ezüstös fekete baldachin borult a koporsóra. A szobát örök zölddel, babérokkal díszítették fel s a koszorúk, virágok tömege árasztott illatot.

Az Egyetértés dalárda Zöld karnagy vezetésével gyászéneket adott elő, majd felhangzott a XC. zsoltár.

Ezután Kardoss segédlelkész tartott szívbemarkolóan szép gyászbeszédet. Végül vigasztalta a gyászoló családot, melynek soraiban ott volt Rácz Lajos elvált felesége. Az elhunyt második felesége nem jelent meg a temetésen.

A gyászbeszéd után a dalárda énekelt, majd a hatalmas koporsót kivitték a hat ló által vont pompás gyászkoocsra.

A koporsó után ment az elhunyt egyetlen fia, Jenő honvédönkéntesi egyenruhában, majd a megjelent előkelőségek hosszú sora következett. Az első kocsiában édesapja és édesanyja foglaltak helyet mély gyászban, a második kocsiában a Pénzes család tagjai, az elhunyt első feleségével, Pénzes Ilonával, ki szintén mély gyászt öltött.

Az egész utvonalon két oldal valóságos sorfalat álltak az emberek és mély megindultsággal szemlélték a temetési menetet. Legalább öt-hatezerre tehető azok száma, akik utolsó útjára kísérték Rácz Lajost.

A sírnál ismét Kardoss segédlelkész olvasott bibliát.

BÁRÓ VAY LÁSZLÓ BUCSUBESZÉDE

Báró Vay László a Mezőgazdasági Kamara elnöke bucsuzott el elsőnek a halottól:

— A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és az ország összes társ-kamarái nevében hárukt reám az a szomorú feladat, hogy Kamaránk közszerepében és köztiszteletben álló igazgatójának, dr Rácz Lajosnak sirja előtt néhány bucsu szót mondjak, hogy elbucsuzzak a bajtárstól, a munkatárstól, aki az elmúlt vétéd folyamán az agrár-érdekek szolgálatában kifejtett munkásságával elévülhetetlen érdemeket szerzett.

— Immár egy évtizede annak, hogy a magyar agrártársadalom törvényes érdekképviselete, a kamarai intézmény nálunk országosan megszerveztetett. Hogy ez a szervezési munka a tiszántúli kamarai kerületben végrehajtható volt, hogy ez a fiatal kamarai intézmény a gyermekéveken a kezdet nehézségein keresztül vezethető volt, ez tisztán dr Rácz Lajos nevével elválaszthatatlanul összeforrt. Az ő munkásságával, az ő céltudatos, lelkiismeretes működésével volt elérhető, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az utolsó években szép eredményeket tudott felmutatni és a Kamara az agrártársadalom összes rétegeiben összehangot tudott teremteni.

— Nagy veszteséget jelent a tiszántúli agrártársadalomra, a ti-

szántúli Mezőgazdasági Kamarára a sors kegyetlen végzete, mely dr Rácz Lajost élete javakorában teljesítő képességének és munkabírástának teljességében kiragadta sorainkból. Eltávozásával fáradhatatlan szervező és alkotó erővel hűséges, lelkes munkással lettünk szegényebbek.

— Isten áldását kérem reá és leteszem a Mezőgazdasági Kamara koszoruját a sirjára.

AZ ORSZÁGOS KAMARA IGAZGATÓJÁNAK BUCSUJA

Azután Koós Mihály nyug. államtitkár, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója lépett a nyitott sírhoz és a következő beszédet mondotta:

— Kedves barátom Rácz Lajos.

— Amikor elindulsz az Örökkévalóság végtelen útján, a magyar gazdanépnek, a magyar gazdátársadalomnak örök hálája, örök tisztelete és kegyelme szál feléd. Amikor itt a nyitott sírod előtt állok, munkatársaid és barátaid nevében mondom bucsuszavakat. Barátaid nevében, akik szerettek, tiszteltek, szerették a te igaz, férfias lényedet és munkatársaid nevében, akiket megtanítottál lelkesen dolgozni a magyar földért és a magyar hazáért. A te örökké alkotó lelked, a te lüktető energiád, kimeríthetetlen találékonyságod megszűnik e sírnál, de a te munkád nyomán olyan üresség támad haláloddal, amely mindig rád fog emlékeztetni bennünket és távozásoddal olyan fájdalmas seb marad lelkünkben, amelyet sohasem tudunk begyógyítani.

— Isten veled, nyugodj békében Rácz Lajos.

A gyászbeszéd elhangzása után egyre-másra helyezték el a koszorútömeget a sírban, úgyhogy a virágok és barbérok megtöltötték az egész sírűreget. Az Egyetértés dalárda gyászénekeinek s a zsoltár hangjai mellett hantolták be a sírt, amely egy munkás és sokra hivatott élet után képez fájdalmas pontot.

A sírhant már állott, koszorudó borította, az öreg Rácz Lajosné, a halott édesanyja még mindig ott zokogott s alig tudták testvére Rácz Erzsébet képezdei tanárnő, idős Rácz Lajos megtartani, hogy össze ne rogyjon. Mögöttük állt kísért szemekkel, mélységes fájdalommal az elhunyt Rácz Lajos első felesége a fia karján.

KOSZORUK.

A ravatalra koszorukat küldtek: Apámnak — Jenő. — Szeretett fiunknak — Apád és anyád. — Aludj — Büszk. — Ödön és Ilus. —

Dr. Visky Sándor és családja. — Békési Lajosné — Komlóssy Etelka. — Margit, — Bözsi, Ila, — Erzs. Koós Mihály. — Ilus. — Aponyiné. — Hilda. — Alsódnántúli Gazda Kamara. — Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöksége. — Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tisztikara. — Felsődnántúli Gazda Kamara. Szabó-család. — Szolnok vármegyei Gazdasági Egyesület. — Biharkezesi téli gazdasági tanfolyam hallgatói. — Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet. — Jozefin, Margit és Emil. — Országos Mezőgazdasági Kamara. Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara tisztviselői kara. — Magyar Turista Egyesület debreceni csoportja. — Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ. — Biharvármegye közönsége. — A Marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara. — Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara és tisztviselői. — Szolnokvármegyei Gazdasági Egyesület. — Hilda. — Dr. T. Szűcs Géza családjával. — Hivatalos Kertészek Szakosztálya. — Move országos front harcos szövetség. — Borbély István, Erzsike és Ottó. — Homokjavító Kísérleti Gazdaság, Nyíregyháza. — Török Gábor baráti kör. — S. ztmár. — Bereg vármegyei Gazdasági Egyesület. — Özv. Szabó Kálmáné.

A temetést Dankó tem. vállalat rendezte kegyeletes pompával, délelőtt megszakította gombai utca rendjét.

RABLÓTAMADÁS EGY TRAFIKOSNÓ ELLEN.

Budapest, aug. 25. Jankovics Etel trafikós, amikor este fehérvári uti trafikjából hazafelé igyekezett, egy 20 év körüli suhanc megtámadta, ököllel az arcába sújtott, úgyhogy Jankovics Etel összeesett. A rabló ezután elvette 300 pengőt és fehérműt tartalmazó táskáját és nyomtalanul eltűnt. A rendőrség a nyomozást megindította.

MOTORNÉLKÜLI REPÜLŐGÉPPAL KISÉRLETEZETT — LEESETT.

Budapest, aug. 25. Hoff Miklós gépezőmérnök ma délután Budaörs határában motornélküli repülőgéppel kísérletezett. Hat méter magasságra lezuhant és súlyos sérülésekkel a Szent István kórházba szállították.

NEMZETKÖZI DIÁKKONGRESSZUS.

Brüsszel, aug. 25. A nemzetközi diákszövetségnek 10-ik kongresszusa keretében tartották meg az egyes nemzetek jogi hallgatói első nemzetközi összejövetelüket. A programon aktuális nemzetközi közjogpolitikai és büntetőjogi kérdések szerepeltek. A kongresszus tisztikarában magyar részről Gogolák Lajos és Gyöngyös István voltak kiküldve. A tanácskozás során a magyar joghallgatók élénk tevékenységet fejtettek ki. A záróülésen elhatározták a joghallgatók a nemzetközi világszövetségének megalakítását.

Megpeticionáltak a debreceni papválasztást

Mint előrelátható volt, a legutóbbi lelkészválasztás eredményébe sokan nem nyugodtak bele. Az a heves kortézia, mely megelőzte a választást, nem hozott minden tekintetben megnyugtató helyzetet.

A választást megpanaszolták. A mozgalom az árpádtéri egyházból indult ki, ahol a hívek

több oldalra terjedő panaszt nyújtottak be az esperesi hivatalhoz. A petícióban különböző okokat hoznak fel, amelyek miatt kérik a választás megsemmisítését. Az eljárás folytatására szükséges költséget mellékelik.

Érdekes, hogy a petíciót az árpádtéri egyházzrészhez tartozó 12 női és 12 férfielegény írták alá.

Nem engedélyezik a szocialisták szeptember elsei felvonulását

Budapestről jelentik: Tegnapi délelőtt be a szociáldemokrata párt beadványát a főkapitányságra, amelyben engedélyt kérnek a főkapitánytól a szeptember elseji tüntető séta megtartására.

Illetékes helyen ezzel kapcsolatban a következőket mondták:

— A belügyi kormányzat felfogása nem változott ebben a kérdésben s kitart azon az álláspontján, hogy az uccát nem engedheti át semmilyen tüntető felvonulás céljaira. Elsősorban a rend a fontos, nem pedig az, hogy egyes politikai pártok népszerűségeit hajhászó célokból használják ki a súlyos gazdasági viszonyokat.

Scitovszky Béla belügyminiszter délelőtt megszakította gombai pihenőjét és megjelent a belügyminiszteriumban, ahol hosszasan tanácskozott Sztranyavszky Sándor államtitkárral, majd Poór Aladár miniszteri tanáccsal, a közbiztonsági osztály vezetőjével. A tanácskozások során megállapítás történt abban, miképpen biztosítsa a belügyi kormányzat, illetőleg a rendőrhatalóság a budapesti ucca rendjét.

Minden óvintézkedés megtörténik, hogy ezt a rendet semmiféle oldalról felborítani ne lehessen. Erre vonatkozólag a legerősebb rendszabályok várhatók.

Lázító röpiratokat szórtak széjjel az elmúlt éjjel Debrecenben

A rendőrség központi ügyeletére tegnap bejelentés érkezett, hogy a külső uccákon és külsőségeken lázító tartalmú röpiratokat helyeztek el. Legtöbb esetben a házak kapuja alá dugták be a röpiveket, vagy pedig egyszerűen az uccán helyezték el azokat. A röpiratokban az a felhívás foglaltatik,

hogy a munkások és munkanélküliek szeptember elsején vonuljanak ki az uccára tüntetni. Miután a belügyminiszter ezeknek a röpiveknek a terjesztését nem engedélyezte, a rendőrség még tegnap este összeszedte a megtalálható példányokat és a terjesztők előkezdésére a nyomozást megindította.

A pápa legátusa visszatért Rómába

Budapestről jelentik: Sincero bíboros, pápai legátus, vasárnap elhagyta Budapestet és Magyarországot. A legátus a szombati éjszakát Gödöllőn töltötte az ottani premonstrei rendházban, vasárnap délelőtt visszatért Budapestre, délfelé Szentkirály uccai lakásán bucsuzott a Szent Imre ünnepség rendezőtől. A bucsuünnepségen Huszár Károly üdvözölte a legátust, aki válaszában köszönetet mondott mindazért, amivel megtisztelték. Kiemelte, hogy mennyire meglepte őt a példás rend és fegyverem, amelyet a magyaroknál látott.

Boldogan fogom jelenteni a szentes atyának azt a hűséget és törhetetlen ragaszkodást, amellyel ennek az országnak népe iránta és a római szentszék iránt viseltetik — mondotta a bíboros.

A pápa legátusa délután 5 órakor indult a Déli vasút pályaudvarra.

A vonat indulása előtt a pápai legátus

tus a következő táviratokat adta fel:

Magyarország kormányzójához:

Vitéz Horthy Miklós kormányzó ur
Ófőméltóságának Budapest.

Mielőtt elhagynám Magyarországot, szívem egész melegével küldöm üdvözlételemet, hálát, szeretetelemet Főméltóságodnak a nemes és hitében erős, magasztos magyar nemzet hős megmentőjének és bölcs kormányzójának.

Sincero Alajos.

bíbornok, pápai legátus.

Magyarország hercegprímásához:

Serédi Jusztinián bíbornok, hercegprímás ur Eminenciájának Esztergom.

Szent Imre herceg százados ünnepségeinek nagyszerű emlékeivel hagyom el Magyarországot határára és őszinte szeretettel és bámulattal küldöm szívvelyes üdvözlételemet Eminenciádnak, a magyar Sion őrtálló főpappjának, Isten bőséges kegyelmét kérve Eminenciádnak, a magyar püspöki karra, a papságra és a szerzetesrendekre.

Sincero, bíboros.

A magyar miniszterelnökhöz:

Bethlen István gróf miniszterelnök ur Excellenciájának, Budapest.

Mielőtt elhagynám Magyarországot határára, mély hálával és szeretettel küldöm üdvözlételemet, nagyrabecsülésem kifejezését azon hő kívánsággal, hogy Excellenciádat és a vezetésére bízott nemzetet az Isten tartsa és áldja meg.

Sincero Alajos

bíboros, pápai legátus.

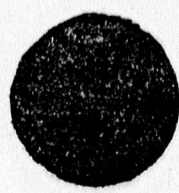
Trieszt, augusztus 25. Sincero apostoli legátus hétfőn reggel 8 óra 40 perckor Triesztbe érkezett és a 10 óra 25 perckor induló vonattal folytatta útját Róma felé. A trieszti pályaudvaron dr. Csizsarik János bucsuzott az apostoli legátustól, aki a kormányzó és a kormány megbízásából Budapestre eddig kísérte.

Dr. Csizsarik bucsuzavaira Sincero kijelentette, hogy nagy szeretettel gondol a magyar népre, melynek ünnepségén a szentatyát képviselte, valamint az egyházi és világi hatóságokra, akik az ünnepség előkészítésében résztvettek. Az apostoli legátus ezután meleg köszönetet mondott Csizsarik püspöknek az iránta tanúsított szívességéért és elbucuzott tőle.

Ötszáz pengő előleggel

Állami és városi alkalmazottak új házat vehetnek 25 éves adómentességgel, 350 négyzetgölgöl telekkel, — Kassai-ut és Mélyfürés között. — Hátralékot lekötött lakbérrel törleszthetik. Ertekezni tulajdonosnál, Vár-utca 10.

Mathiász-féle kecskeméti

faj-
szőlők

Muskotály, Paszatuti, kizárólag

Kontsek Géza k. r. t. cégnél.

A legiobbat a legjutányosabban kapja !!

Intézeti kelengyék

szakszerű összeállításban

Matrác,
takaró
paplan
nagy választék.

Alapítási év: 1831.

Kardos
László

Debrecen
Kossuth-u. 9.

Egyszeri összehasonlítás meggyőző

Ujabb antiszemita zavargások Romániában

Bukarest, aug. 25. Balcic városban és környékén tegnap ismét kiújultak az antiszemita zavargások. Landau zsidópárti képviselő, aki személyesen járt kint a helyszínen, ma délelőtt felkereste Vajda belügyminisztert, akitől a Balcic-környéki csendőrsők megerősítését kérte. Elmondotta, hogy az atrocitások Stronesij községben törték ki, ahol egyetemi hallgatók éjnek idején behatoltak a község leggazdagabb emberének, Jardovsch Stoil zsidó kereskedőnek a lakásába, akit feleségé-

vel együtt két revolverlövessel megsebesítettek, majd vasdoronggal félholtára verték és utána egész lakását kifosztották és feldúlták. A zavargók ezután sorra járták a többi kereskedőket, akiket inzultáltak. Hasonló esetek játszódtak le Balcic városában és a közelben levő községekben is.

Bukarest, aug. 25. Madgearu pénzügyminiszter jelentést dolgozott ki, amelyből kitűnik, hogy a legutóbbi zavargások Romániának 5484 millió devizaveszteséget okoztak.

Nagy katasztrófiával végződött a cseh hadsereg hadgyakorlata

Leszakadt a Garam pontonhíd

Pozsony, augusztus 25. Masaryk csehszlovák köztársasági elnök Kislapocslányban, József főherceg egykori kastélyában nyaral. Az elnök félbeszakította nyaralását, nagy kísérettel Lévára érkezett, ahol megtekintette a cseh hadsereg ideai hadgyakorlatainak befejezését.

Az elnök megérkezése után pár órával, Léva alatt a Garamon borzalmas szerencsétlenség történt, amelynek a pontos részleteit egyelőre titkolja a katonai parancsnokság.

Léva környékén napok óta folyik a nagygyakorlat. A manőverre közel 50 ezer embert mozgósított a cseh katonai parancsnokság. Léva környékén a „vöröshadsereg” ellen harcolnak a kékék. A feltétel pontosan megadja, hogy a vöröshadseregnek 1919-es hadműveleteivel, illetve a hadműveleteknek azzal a részével, amely Léva környékén zajlott le.

A kék hadsereget a vörösök elővonuló hadserege visszaszorította. A kékék ellentámadásba akarnak menni, erre a célra a Nyitra és Verebely között tekintélyes haderőt gyűjtenek. Vitousek tábornok vezetésével. A vörösök megtudják az összpontosítás részleteit ezért déli szárnyuk biztosítására Cservinka tábornok parancsnoksága alatt lovasdandárt küldenek ki, később Kadlee tábornok vezetésével az egész hadosztályt a küzdelembe veszik. A vöröshadsereg mindenben követi Stromfeld haditervét, annyira minnek az apró részletek keresztülvitelében, hogy például szombaton délután páncélvonat érkezett Lévára, beavatkozott a harcba, éppen úgy, mint az 1919-ben történt. Stromfeld ekkor az egyetlen rendelkezésére álló páncélvonatot végigjarta az egész felvidéki fronton, a vonat mindennap más-más ponton támadott s a lévai hadműveletet akkoriban annak a legendáshírű páncélvonatnak a megjelenése döntötte el.

Az 1919-es helyzettel szemben csak annyiban mutatkozik változás, hogy mindkét hadsereg részéről a repülőgépek egész tömegét dobták a harcba és mindkét oldalon harcra vetik a legmodernebb harcászati felszereléseket.

Vasárnap az elnök jelenlétében tértek el először a stromfeldi hadjárat pontos másolásától: ekkor a hadseregparancsnokság utasítására a vörösök nem adták fel a Léva előtti terepet, hanem „utolsó emberig” védték azt.

A zárógyakorlatok közben történt a borzalmas szerencsétlenség.

Vitousek hadosztálytábornok csapata Nyitra-Verebely felől oldalmenetben indultak a Garam felé, hogy bekerítsék a földbe beásott vörös hadsereget.

Nagykálna alatt pontonhidat vertek Vitousek utászai a hadsereg egyrésze-

je a felvonuló csapatok alatt.

ezen a hídon vonult át a Garam balpartjára.

A pontonhíd az egyik átvonuló csapatot alatta leszakadt, a hídon tartózkodó katonák a Garam sebesen rohanó vizébe zuhantak.

A katonák között vad pánik keletkezett, azok, akik nem tudtak úszni társaikba kapaszkodtak, azokat sem engedték menekülni, akik menekülhettek volna. A nagy rémületben aztán hiábavaló volt a tisztek minden igyekezete, a katonák a halálveszedelemben nem törődtek a parancsokkal, mindenki a maga életét akarta megmenteni, nem törődött a mások életével. Egy negyedóraig tartott a szörnyű élthalálharc a Garam vizében. — Az utászok pár embert kimentettek, de a vízbezuhanó közel százfőnyi csapat tagjainak nagy része elmerült.

A megmentett katonák jórésze igen súlyos sebesülésekkel menekült a halálküszölemből, ezeket autókra a pozsonyi katonai kórházba szállították. A beszállított sebesültek a megérkezésüket követő percekben szörnyű részleteket mondtak el a Garamon történt szerencsétlenségről, később azonban szigorú parancsot kaptak:

semmit sem szabad elmondaniok Léváról érkezett magánértesülés szerint 30—40 katonát a Garam vizében leltek halálát. A halottak pontos számát azonban eddig nem sikerült megállapítani. A megállapítást megnehezíti a katonai parancsnokság intézkedése is, amellyel szigorúan zár alá vették a szerencsétlenség színterének környékét és a veszteség nagyságáról semmiféle jelentést nem hajlandók kiadni.

A borzalmas szerencsétlenségről jelentést tettek Masaryk elnöknek is, aki autójával a Garampartra hajtatott s személyesen is részt vett a mentési munka irányításában.

A közvélemény elnök a katasztrófa hírére elrendelte a manőver teljes befejezését.

Ha

épület bádigos munkát, csatornázást, vízvezeték, fűrdőszoba- és egészségügyi berendezést akar készíttetni, forduljon bizalommal!

Fülöp Miklós

bádigos és szerelő mesterhez
Debrecen, Csapó-u. 3.
Telefon 9-17.

Költségvetés díjtalan.

A FANTÓM

akit egyszer
betiltottak,

győzedelmeskedett

és ma
megjelenik a közönség
előtt.

A világ legérdekesebb mozgóképe:

Az Operaház Fantómja

ma először.

Vegye meg jegyét délelőtt.

Uránia.

Kirabolták a brádi aranybányát

Kolozsvár, augusztus 25. Sorozatos betörések tartják izgalomban Brád község lakosságát és az egész környéket, mert az utóbbi időkben olyan vakmerőséggel hajtják végre bűncselekményeiket a betörők, hogy senki sem meri értékeit egy pillanatra sem otthon tartani. A brádi „Apostol” aranybányában az elmúlt éjszaka újabb rejtélyes aranylopás történt: pedig a bányát és hivatali helyiségeit éjjel-nappal igen erős őrség veszi körül. Ismeretlen tettesek azonban az erős őrség ellenére éjnek idején észrevétlenül behatoltak a bánya hivatali helyiségeibe, ahol megfúrták az egyik hatalmas páncélszekrényt, amelyből 600.000 lei értékű olvasztott aranyot loptak el.

A betörést reggel fedezték fel, de

semmiféle nyomot nem találtak, mert a betörők rendkívüli körültekintéssel végezték el munkájukat.

A csendőrség szinte teljesen tehetetlenül áll a betörőkkel szemben és senki sem tud még csak komoly gyanúra elegendő alapot vagy támpontot adni. Annál titokzatosabb az eset, mert a tetteseknek közvetlenül a főőrség mellett kellett elhaladniuk, azonban az őrség egyetlen katonája sem tapasztalt semmi gyanusát. Eppen ezért felvetődött az a gondolat is, hogy az őrség valamelyik katonája be volt avatva a betörők tervébe és csak így tudtak ilyen nyomtalanul eltűnni.

A megismétlődő betörések következtében a bánya igazgatósága újabb szigorú rendszabályokat léptet életbe.

—00—

Közérdekű levelek

TAMOGATNI KELL
A ROKKANTAKAT.

Vettük az alábbi sorokat: Igen tisztelt szerkesztő úr! B. lapjában sokszor olvastam már, hogy a társadalom és a hatóságok figyelmét a hadirokkantakra irányította és kiadta a jelszót, hogy támogatni kell a hadirokkantakat. Ez szerintem erkölcsi kötelessége államnak, városnak és a társadalomnak is. De hogyan fest ez a támogatás a valóságban? Két év előtt Debrecen városa elárúsító bódékat épített a város forgalmas helyein, a régi belterületen és azokat havi 12 pengő bérért kiadta, elsősorban is hadirokkantaknak. Az idén K. S. ötvenszázalékos hadirokkant a homokkerti átjáró hidon túl kért ilyen elárúsító bódé építésére engedélyt. Megkapta. Fel is építette. — Körülbelül ezer pengő költséggel. A bódé esinos, sőt esinosabb és erősebb anyagból való, mint a város által épített bódék. A családos hadirokkant csak annyit kért, hogy tíz évig némi jogelismerési díj lefizetése ellenében bérfizetés nélkül használhassa a saját költségére épített bódét, a tíz év leteltével majd ő is fizeti érte a bért, mint a többi. Ha évi 1-2 pengő jogelismerési díjat vetnek ki rá, az is eleendő, hiszen az építési költségeket tíz év alatt törleszti le, mert kölcsönösen építkezett. De mi történt? Kirottak rá jogelismerési díj címén havi 14 pengő 40 fillért, tehát többet, mint amennyi bért a városi bódék bérli fizetnek. Ilyen támogatásban részesült az 50 százalékos hadirokkant az Urnak 1930. évében, helyben, Debrecenben.

Tisztelettel:
Rr.

RADIÓSOK FIGYELMÉBE.

A Keletmagyarországi Rádió Társaság f. hó 28-án, délután 6 órakor tartja harmadik rádióelőadását (Iparostanonciskola, tornateremben, Burgondia u.) hálózati készülékek címen.

Az előadást a „Vatea” Rádió technikai rt. kiküldött mérnöke tartja megfelelő bemutatásokkal.

Előadás tárgya: modern hálózati készülékek, rádió készülékek kulturális és társadalmi jelentősége. A készülékeknek fellépő zavarok kiküszöbölése. A tökéletes és modern hálózati készülékek kritériumai. A közeljövőben a hálózati készülékekkel kapcsolatban megvalósításra kerülő lehetőségek és kilátások.

Az előadás díjtalan.

A Keletmagyarországi Rádió Társaság mindennap délután 6-8-ig hivatalos órát tart (Iparostanonciskola, földszint 5. sz., Burgondia u.) ahol a tagok részére a rádióval kapcsolatos összes kérdésekre díjmentes felvilágosításokat ad, készülékeket megvizsgál, stb. Tagsági díj havi 50 fillér.

Szerdán délután 6 órakor a Dérimuzeum előtti téren a Rádió Társaság megafonos berendezésével térzenét fog adni.

—oO—

KÉT AMERIKAI PÍLÓTA
FLÉRTÉ A MÁGNESES SARKOT

Newyork, aug. 25. Montrealból jelentik, hogy Gilbert és Burwash Fort Hearnoi-i pilóták repülőgépkön elérték a mágneses sarkot. — Fontos tudományos méréseket végeztek és kitűnő fényképfelvételeket készítettek a jégsivatagra.

Katona dr. jogi
szemináriuma

jogi alapvizsgára, szigorlatra előkészít. Felvilágosítás ingyen. Kitűnő jegyzetek. Szeged, Somogyi ucca. 22. Telefon 5-74. — Budapest, Rádaz u. 41. Telefon 871-04.

Pilsudszky lett az új lengyel
miniszterelnök

Warsó, augusztus 25. Lengyel Távirati Iroda. A köztársaság elnöke Pilsudszky marsallt kinevezte az új kormány elnökévé és hadügyminiszterévé. Az új kormányban Beck József ezredes tárcanélküli miniszter, Skladkovski belügyminiszter, Zaleski külügyminiszter, Cár igazságügyminiszter,

Cervinszki vallás- és közoktatásiügyi miniszter, Janta Polszyszki földmívelésügyi miniszter, Kviakowszki ipar és kereskedelemügyi miniszter, Matakiewitz közmunkaügyi miniszter, Boerner posta és távirat miniszter, Motuszenszki ideiglenes pénzügyminiszter lesz.

Verzár professzor elfogadta
a bázeli egyetem meghívását

Egyik fővárosi lap beszélgetést folytatott Verzár Frigyes debreceni egyetemi tanárral arra vonatkozólag, hogy elfogadja-e a bázeli egyetem meghívását. A professzor így válaszolt az újságíró kérdéseire:

— A külföldi meghívást nehéz lelki harc után fogadtam el. De el kellett fogadnom, mert oly megfeszítő, hogy nemzeti szempontból sem utasíthattam volna vissza. Tudományos tekintetben tágabb lehetőségek nyílnak meg, laboratóriumi munkám kiterjeszthetem. A bázeli egyetem élettani tanszékére hívtak meg. Előzőm, Broemser, a heidelbergi egyetemre távozott. —

Bázelben van Európa egyik legrégibb és legjelentősebb orvosi egyeteme, intézetem neve első XV. századbeli tanára után Vesaliusnum. A tanszéken elődeim Mieschner, Bunge és Merzner voltak. A fakultás professzorai közül jól ismert Stachelin, a híres belgyógyász, Jaquet, Spiro, Wieland, Henschen, Doerr.

— Előadóeserőnk van külföldi egyetemekkel, s én a meghívásból azt éreztem ki, hogy a magyar egyetemek közül még a vidékiek is olyanok, hogy konkurrenciáképesek a külfölddel. Különösen boldoggá tett, hogy debreceni munkásságomat csupa tisztántuli, főleg

Páró junk a hazai ipart!

Mielőtt női és férfi kalap szükségletét beszerezné, okvetlen nézze meg női és férfi kalap nagy raktárát

M. Nagy Mihály kalaposmester

Debrecen, Csapó-u. 17. — Színház átjáró.

Nem bécsi, se nem külföldi gyártmány, hanem modernül felszerelt budapesti és debreceni műhelyünkben magyar munkások által készülnek.

Férfi nyulszőr kalapok már — — — — — (P 14-től)

Női legdivatosabb filcz kalapok — — — — — (P 6.50-től)

Kalap alakítást és tisztítást elfogadok.

Teljes tisztelettel

M. NAGY MIHÁLY kalapos mester.

Valamennyi magyar üvegyár

Kossuch János,
Parádi Üvegyár,
Salgótarjáni Palackgyár Rt.,
Tokodi üvegyár R.-T.

Ajka
Parád
Salgótarján
Tokod

gyárimányai nagyban és kicsinyben

debreceni származású tanársegéd segítségével végezhettem, akik így bebizonyították, hogy a debreceni talaj valóban alkalmas a legmagasabb kulturmunkára is. Ebben látom debreceni tanári működésem legfőbb sikerét és ezért nehéz szívvel bucsuzom. A kapcsolatot megtartom azonban a magyar tudományos élettel, szabadságomat a kultuszminiszter ur kívánságára tovább is a tihanyi intézetben töltöm és irányítom az itt folyó tudományos munkát.

Verzár professzor neve különben már világviszonylatban ismert. A professzor a múlt évben számos amerikai egyetemen tartott meg előadást (Csikágó, Filadelfia, Rochester, Cincinnati, stb.) és több kutatóintézetben (Woodshole, Coldspring-Harbour), mindegyikkel azzal vezette be a vendéglátó egyetem előadását, hogy azért hívták meg, mert egy új magyar egyetemnek, a debreceni egyetemnek, melynek munkássága feltűnést keltett. A csikágói egyetemen a híres Carlson mint a magyar reneszánsz bizonyítékát hozta fel a debreceni egyetem működését.

MEGJELENT A GABONAÖRLÉSI
DIJÁRÓL SZÓLÓ RENDELET.

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a kormány rendeletét az örlési díjról. A rendelet szerint a malomok az örlésért természetben nem szedhetnek magasabb díjat, mint amennyit az év márciusában pénzben számította fel a malom, ez sem lehet több, mint a márciusi átlag. A szedhető díj nem haladhatja meg az örlésnél a búzánál a 14 százalékot, a rozsánál a 15 százalékot, a darálásnál összesen a 9 százalékot. Üzemköltségek emelkedése esetén a díjat az iparfelügyelő és a vármegyei molnárszövetség meghallgatása után a törvényhatóság tisztviselője állapítja meg, aki köteles nyolc nap alatt írásban határozatot hozni. Fellebbezéssel a kereskedelmi miniszternél lehet óhíni. Az örlőtő kifejezett kívánságára az örlési díj pénzben is számítható, olyan áron, ami megfelel a természetben levonható gabona értékének. — A rendelet a kihágást elkövetőkkel szemben pénzbírságot állapít meg és nyolc nap múlva érvénybe lép.

AMERIKAIÁK MOSZKVÁBAN.

Moszkva, augusztus 25. Egy 75 személyből álló amerikai társaság Moszkvába érkezett. Az amerikaiak az oroszországi viszonyokat akarják tanulmányozni. A csoport politikusokból, tudósokból és újságírókból áll.

A BALATONBA FULT EGY
TEOLOGUS.

Balatonszárszóról jelentik: Balatonszárszón táborozó Keresztény Ifjak egyesületének néhány tagja tegnap csónakázni ment a Balatonra. Szalka Mihály 18 éves kis-körösi teológus a csónakból a vízbe ugrott, de görcsöt kapott és elmerült.

Írógép

és javítás, kellék, leírás
kölcsonzés, legolcsóbban

HURAY

Telefon 17-93.
Iparkamara épület.

A Tanítói Árvaházunk sorsa

Tanítói gyermekek internátusa lesz. — A kultuszminister 25 tanító gyermeknek már most ingyen lakást ad.

A Simonyi ut elején, téglalap- alakú, hosszú vasrácsfrontu három vöröstégla épület áll egymás mellett, a Tanítói Árvaház. Ez az intézmény a tanítói árvák részére, az országos tanítói nyugdíj alapból, a tanítóság filléreiből készült. Hazánk északi és keleti részein, a kisebb-nagyobb falvakban működő tanítók fiú és leány iskolaköteles kora árváit gyűjtötték ide össze, honnan szép rendben jártak az egyenruhás tanítói árvák a különböző tanintézetekbe.

A trianoni vihar az emberbaráti, nemeseleü intézményt sem kímélte meg. A megszállt részek lekapcsolása miatt nem telvén meg, a kecskemétibe olvasztották. Oda szállították a tanító árvákat s a mi Tanítói Árvaházunkat 1920-ban az egyetem céljaira foglalták le.

A 622 hajdumegyei tanítót egy táborba tömörítő Gönczy Egyesület midőn tudomást szerzett arról, hogy az egyetemi internátus a nagyerdei palotába költözik, megmozdult és elébb memorandummal, majd népes küldöttséggel kérte vissza az épületet a tanítói gyermekek részére.

A kultuskormány ugyanis tervehette, hogy a falvakban, tanácsok, kis városokban működő tanítók közép-, felső- és szakiskolákba járó gyermekei számára — legelőbb az egyetemi székhelyeken — internátusokat létesít. E célra akarja fordítani a népiskolai tanulók által fizetett 1—1 pengő beírási díj 50 százalékát.

Teljesen indokolt tanítóknak az az óhaja, hogy mivel itt nem kell építeni, itt az objektum megvan, legelőbb itt nyissa meg a Tanítók Házát, — a tanító gyermekek internátusát, a Tanítói Árvaházat.

Tanítóink legelőbb is megnyerék ügyüknek Petri Pál kultuszministeri államtitkárt, mint megvénk egyik képviselőjét s dr. Madai Gyula szintén megvénk másik képviselőjét, kiknek a vezetésével megjelent tanítói deputációt a Kultuszminister ur kedvesen fogadta. A Minister ur hosszabb beszédben indokolta, hogy milyen szükség kényszerítette az épület lefoglalására és kijelentette, hogy „erkölcsi kötelességének érzi, hogy a tanítói nyugdíjalapból, a tanítók filléreiből készült épület a tanítói gyermeknevelés szolgálatába visszaállítasék.”

Midőn az egyetemi internátus az új épületbe átköltözéshez fogott, a Gönczy Egyesület elnöksége ismét lépéseket tett, hogy a Tanítói Árvaház-féle épületnek legelőbb már most nyitassék meg a tanító gyermekek internátusa. Erre most a következő leirat érkezett:

M. kir. vallás és közoktatásügyi Minisztertől.

450—4—3—1930. szám.

A Hajdúvármegyei Tanítók Gönczy Egyesülete tek. Elnökségéhez

Debrecen.

Hivatkozással 410—4—96—1930. számú leiratomra, értesitem a tek. Elnökséget, hogy miután a debreceni tudományegyetemnek ezidőszent még szüksége van a Tisza István Internátus épületére, azt ez év folyamán nem áll módomban tanítói internátus céljára átengedni. Addig is, míg azon szándékom, hogy az épület teljes egészében tanítói internátus legyen,

megvalósítható lesz, gondoskodni akarok a hajdumegyei tanító gyermekek elhelyezéséről és azok közül a jó előmeneteli tanítógyermekek közül, kik Debrecenben főiskolát, vagy a középiskola magasabb osztályait óhajtják látogatni, összesen 25-nek fogok ingyen la-

kást adni a debreceni internátusokban és pedig 10 fiúnak és 15 leánynak.

Felkérem a tek. Elnökséget, hogy ezen internátusi férőhelyek lehetőségét megfelelő módon hozza az érdekeltek tudomására. A kérvények szeptember 15-ig adhatók be dr. Láng Nándor egyetemi nyilvános rendes tanár urnál.

Budapest, 1930 augusztus hó 16.

Dr. gróf Klebelsberg Kunó s. k.

A Gönczy Egyesület elnöksége e miniszteri leiratot megvénk tanítóival körlevélben közölte.

Thuróczy István Máv. titkár nyolc évi mártíromság után hazaszabadult a romániai sóbánya börtönből

Debrecenben még bizonyára sokan emlékeznek a Thuróczy István nevére. Hiszen itt volt éveken keresztül Máv. titkár, mikor is mindenkor kitűnt izzó, lelkes hazafias érzelmével. Aztán jött a tragédia és Thuróczy István eltűnt Debrecenből. Eltűnt, mert úgy ment el hazulról nyolc évvel ezelőtt, hogy pár nap múlva itt-hon is lesz. A körülmények azonban másként ütöttek ki. Thuróczy Istvánt Nagyváradon elfogták a románok s bizony kerek nyolc esztendő múlva sikerült a most folyó amnesztia révén hazaszabadulni. De menjünk sorba ennek a tragédiának elmondásában.

Mint ismeretes, Thuróczy István a debreceni üzletvezetőségénél töltötte be a titkári állást. Aztán egy napon arra gondolt, hogy a román megszállott területen élő rokonait meglátogatta. Ez pedig 1922-ben volt. Akokr pedig a megszállott területen, különösen a románoknál igen könnyen kellemetlen helyzetbe került az ember. Került pedig főleg a magyar ember, ha mindjárt magyar állampolgár volt is, vagy az anyaországból ment át békés szándékkal. Azokban az időkben egymást érték a hűtlenségi, kémkedési perek, melyek csaknem mindig bizonyos agent provokátorok manipulációjából kerültek ki. Azokban az időkben román megszállott területen a legjobb állások egyike volt agent provokátoroknak lenni. Minden mód és alkalom megvolt arra, hogy ezek a mivoltukból kifordult lelkületű valakik pénzért a lelkük üdvőségét is eladják. Az örökös rettegésben élő román szigurancia mindig ezeknek a sakálóknak adott igazat és elég volt egyetlen meggondolatlan szó, hogy valakit azonnal lefogjanak és a hadbírósnak adjanak át. De érthető is ez a buzgalom, mert ezek a lelketlenek summás pénzeket kaptak a feljelentésekért.

Áruhában, hazug szavakkal járták a falvakat, városokat és izgatták a románok ellen, hogy ezzel a hazug és lelketlen beugratással ejtsék törbe a gyanutlan és mindenkiiben bizó magyarokat. — Igen sok esetben sikerült gyűjtésekre, magyar alapítványokra aláírásokat szerezni, áll-összeseküvéseket szervezni s mikor egy sereg név volt a birtokukban, ezek to-

vább álltak és kiszolgáltatták a sziguranciának a gyanutlan magyarokat, akiket aztán a hadbírósnak a fals vádak alapján el is ítél sulyos börtönbüntetésekre és a regáti, erdélyi sóbányákba helyezték el őket, mint valamikor a cári Oroszország idején az orosz bűnözőket a sibériai ólombányák rettetes, gyilkos börtöneibe.

Annak idején ilyen lelketlen agent provokátoroknak esett áldozatul a megszállott területre rokonai látogatására indult Thuróczy István is. Nagyváradon elfogták és azt a vádat koholták ellene, hogy a Ferdinánd román király vonatát akarta felrobbantani többbedmagával. Mindjárt hadbírósnak elé állították és első ízben elítéltek életfogytiglani sulyos börtön-

re és az egyik sóbánya borzalmiba került. Aztán másodfokon 12 esztendőre szállították le a bűntetését, ami tulajdonképpen alig jelentett valamit, mert ezek a gyilkos sóbányák ugyanugy elpusztítják időnap előtt az oda került szerencsétleneket, mint valamikor a sibériai ólombányák. Nagyon kevés ember bírja ki egy évtizednél tovább a gyilkos helyzetet, hol se a koszt, se a levegő nem olyan, hogy meg tudjon birkózni a szenvedet vele.

Most aztán váratlanul szerencsés helyzetbe került sok-sok magyar fogoly ezekben a sóbányákban. A hazatért Carol király amnesztiát adott sok politikai foglynak s így a büntetések hátralevő részét elengedték. Ezek között szerencsétlenek között volt Thuróczy István is, aki vasárnap este váratlanul hazaérkezett Debrecenbe, ahol nyolc kinos esztendőn keresztül annyi szenvedés és könny közt várták haza a hozzátartozók. Senki se tudta előre a nyolc éves mártíromságát szenvedett Thuróczy István hazatérését, hogy legalább innepélyesebb formák között örvendezhessen meghurcoltatása és szenvedése szerencsés végének. Csendben, szerényen tört haza egykori tűzhelyére, hogy kinos, végevárhatóan nyolc esztendő után megnvgodva pihenhesse ki a sok-sok kint, szenvedést és lelki gyötrelmet. A Thuróczy István szerencsés hazatérte minden igaz magyar szívvel osztatlan örömet keltett és boldogan veszik tudomásul az egykori barátok, ismerősök egy izzó, vérg lángoló lelkü magyar embernek hazatérését.

Ugyanazokat a csendöröket kétszer támadta meg egy részeg legény

A DEBRECENI TÖRVÉNYSZÉK FELMENTETTE A VÁD ALÓL, DE EGY MÁSIK TESTISÉRTÉSI ÜGYBEN ELITÉLTE.

A múlt hónap közepe táján furcsa eset foglalkoztatta Esztár község lakosságát. Tóth István földműves legény berugott és részegen kétszer támadta meg ugyanazokat a csendöröket. Az érdekes ügy részletei a következők:

Tóth István július 16-án elment a kocsmába mulatni. Több társával együtt ült az asztalnál és mikor elég nagymennyiségű alkoholt fogyasztottak már, belekötöttek a szomszédasztalnál ülőkbe. Tóth különösen Bimbó Sándorral kezdett ki, aki neki egy nő-ügyből kifolyólag már régen nem volt valami nagyon rokonszenves.

A veszekedés vége az lett, hogy az egész társaságot kitessekeltek a kocsmából. Odakint folytatták a civakodást, ami annyira elmérgesedett, hogy Tóth kapta magát, beugrott bátyjának nem messze fekvő portájára és fekapva egy vaslapátot, nyilván nem a legbarátságosabb érzelmekkel szaladt vissza a veszekedés helyszínére. Utközben azonban véletlenül összetalálkozott a csendörjárórral. Vaktában nekik rontott és rájuk emelte a lapátot, amire a csendörök fegyverezték és miután látták, hogy nagyon részeg, utjára engedték.

Tóth István azonban nem hagyott fel véres szándékával és bosszút esküdve hazarohant, most meg egy vesvillát ragadt a kezébe és rohant újra a kocsmára felé. Csodálatos véletlen folytán újra összeakadt a csendörökkel és mint az előbb, újra el akarta őket verni. A csendörök azonban most már nem vették tréfára a dolgot, őrizetbe vették és másnap bekisérték a debreceni ügyészség fogházába.

A vizsgálat befejezése után tegnapvonta felölősségre Tóth Istvánt a debreceni törvényszék egyik büntetőtanácsa dr. Rózsa Lőrinc elnökelete alatt, Nemcsak a fenti cselekmény miatt került a vádlottak padjára, de egy régebbi ügyből kifolyólag is.

Ugyanis még április hóban Tóth a Gyugyori kocsmában ivott. Itt is nagyon az aljára nézett az üvegnek, úgy-hogy a kocsmáros kijelentette, hogy nem ad neki több bort. Ebből veszekedés keletkezett. Tóth összeveszett Békés Lajossal és Cseh Lajos mezőörökkel, kitépett egy kerítésből egy száldeszkat és azzal alaposan megütötte az egyik órkerját. Így nemcsak hatóságiközeg elleni erőszak, hanem sulyos testisértés miatt is megindult ellene a bűnvádi eljárás.

A tegnapi tárgyaláson a tanúk vallomásai alapján beigazolást nyert, hogy mikor Tóth a csendöröket megtámadta, beszámftthatatlan részeg volt, így a bíróság a hatóságiközeg ellen elkövetett erőszak vádjá alól felmentette, a másik esetben azonban bűnösnek mondta ki és négy heti fogházra ítélte. A jogerős ítélet az elszenvedett vizsgálóati fogsággal kitöltöttnek lett véve.

Tűzifa, szén és kocsz

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl ugy vaggontételben, mint felaprózva, házhoz szállítva

Faforgalmi Részvénytársaságnál

Telefon: 156. és 613. — Salótrem-utca 5. szám.

A debreceni idegenforgalom problémái

A városi idegenforgalmi referens jelentése.

Amint pár nap előtt hírt adtunk róla, dr. Tokaji Oláh Béla idegenforgalmi referens jelentést készített Debrecen idegenforgalmának emelkedéséről s ezt a jelentést most terjesztette be Zöld József polgármesterhelyetteshez. A jelentés szerint a már bejelentett megajánlásokból az idegenforgalmi propaganda céljaira 2278 pengő áll rendelkezésre és a város 4000 pengő hitelle, de bizonyosan beigért ajánlásokból várható még 1450 pengő. Ez teljesen elég arra az idegenforgalmi propagandára, amelynek tervezetét dr. Tokaji Oláh készítette el.

A jelentés kifejezést ad annak a véleménynek, hogy szükséges egy idegenforgalmi tanács felállítása, amelyben elmondhatják kívánásait és véleményüket azok, akik az idegenforgalmi propagandához hozzájárultak.

Ez év június 8 óta statisztika készült arról, hogy mennyi a Debrecenbe ellátogatott idegenek száma. Eszerint azóta 943 idegen fordult meg Debrecenben, — köztük 328 külföldi —, akik 1515 napot töltöttek Debrecenben. Külföldön egy idegen napi költségesére 20 pengő számítanak. Optimizmus Debrecenben ennyit számítani, ám ha elfogadjuk a 20 pengős alapot, akkor több, mint 30.000 pengővel gyarapította az idegenforgalom a debreceni pénzforgalmat. Augusztus hónapra 1000 idegent vár az idegenforgalmi iroda látogatója Debrecenbe s ez az eddigi eredményekkel együtt valóban az idegenforgalom jelentős gyarapodására enged következtetni, noha, — mint dr. Tokaji Oláh megállapítja — a propaganda a szezon közepén s így kissé későn kezdődött.

A turistaellátásra vonatkozóan történt intézkedésekről is megemlékezik a jelentés, elmondva, hogy eredetileg az volt a város vezetőségének a terve, hogy a bábaképző egy épületét turistaszállónak rendezi be. Az azonban feleslegesnek bizonyult, miután a város minden szállodája hajlandónak mutatkozott arra, hogy a turistáknak napi egy pengőért lakást ad. Az étteremmel bíró szállodák napi 5 pengőért voltak hajlandók teljes ellátást adni. Az egyetemi hallgatók turistaeszoportjai számára a Turul Bajtársi Szövetség helyi vezetősége ad szállást az egyetemi internátusban néhány fillérenyi térítést ellenében.

Az idegenforgalmi propagandát meglehetősen károsan befolyásolja a propaganda eszközök teljes hiánya. A helyi sajtó egyedül népszerűsíti a zidegenforgalmat, hirt adva minden eseményről és tervről. Ezután azonban hajlandó propagandára ingyenes előadásokkal a budapesti rádiószolgálat is. Nagyon hiányzik azonban a nyomtatványpropaganda, a plakátok, amelyeket maútt tizezerszámra bocsátanak ki. Eger, Sopron, Esztergom példáját ajánlja itt a város figyelmébe az idegenforgalmi előadó. Van ugyan Pólya Tibornak egy Hortobágy plakátja, ez azonban már kifogyott s 1000 példány utánnomását az Atheneum 720 pengőért vállalná. — Az idegenforgalmi előadó új plakát tervezésére pályázat kiírását látna célszerűnek és pedig több nyelvű plakátot. Ebben a tekintetben mi is egy véleményen vagyunk vele s helyesnek tartanánk, ha ezúttal a helyi művészeket és nyomdavállalatokat bizná meg a plakát előállításával a város, ami épen olyan érdek, mint akár az idegenforgalmi propaganda. Ezenkívül egy propagandafüzet kiadását is javasolja az idegenforgalmi előadó és pedig jóval a szezon beállta előtt. Sikertől elvi megállapodásra jutni a propagandafüzetek terjesztésére az IBUSZ-szal, az Országos Vendéglős és Kávés Szövetséggel, a Hotelportások Nemzetközi Egyesületével, a budapesti, bécsi és leipzig-i nemzetközi vásárokat rendezőségével. Az országos körlevelekre érkezett válaszok azt bizonyítják, hogy a debreceni idegenforgalom megindulása általános szimpátiával találkozunk.

A Budapesti Freudenzeitunggal szerződést kötött a város, hogy a szakközönségbe külön debreceni propagandalapot helyez el a lap.

Megemlékezik a jelentés az idegenvezetés kérdéséről is. Hogy ezt az elsőrendű fontosságú kérdést megoldja, a hivatal jelentkezésre hívja fel a város többnyelven beszélő lakosságát. Eddig 36 személy jelentkezett, akik német, francia, angol, olasz, finn, spanyol, horvát, szerb, tót, eszl. román és eszperantó nyelven beszélnek s hajlandók megfelelő iskoláztatás után az idegenvezető szerepét vállalni. A jelentkezettek nagyrésze, ami természetes, készkiadasmegterítést és napi díjat kíván.

A Déri-múzeummal és a Kollégiumi Anyakönyvtárral megegyezés létesült, hogy az idegenek nyári szünet alatt is kapnak látogatósi lehetőséget, ami nagyon kedvező körülmény. Baj van azonban a Hortobágyra, ahol az autóbusszjáratok hiánya és a vonatközlekedés gyatra volta árt az idegenforgalomnak. A menetidő rövidítésére az idegenforgalmi előadó a Máv-tól motorosvonat járatását kérte, amit azonban a Máv. technikai okokból nem teljesített, hanem csak 50 utas jelentkezése esetén hajlandó motorosvonatot indítani.

A gazdasági tanácsnok tárgyalásokat folytat az ipartestületekkel és a kamarával a debreceni speciális emlékeik gyártásának megszervezésére és több építőhivatallal egy hortobágyi weekendház felépítésére.

A májai biztos, a pázstornép és a kirándulóközönség egyformán panaszkolja a Hortobágy folyó vizének leeresztését. Egyrészt szomjazik így a sok állat, másrészt pedig kopár, kietlen a környezet, a visszabályozó társulatot már meg is kereste a város, hogy a zsilippel duzzassa fel a folyó vizét. Furrott kút is kellene a Hortobágyra az állomás mellé, amire a Máv. 800 pengővel járulna hozzá.

Az utolsó kérése az idegenforgalmi előadónak az, hogy törölje el a várost azt a fonák helyzetet, hogy a halastavak megtekintéséhez minden egyes esetben Pestről kell engedélyt kérni.

A jelentés valóban sok kitünő ötletet vet fel, kívánatos lenne azonban, hogyha a felvetett kérdések megoldása nem várna oly sokat magára, mint egyéb közigazgatási útra terelődött dolog. Az idegenforgalom éles látást és a kívánnivalók, a hiányok azonnali pótlását követeli.

Barabás Béla felhívásának debreceni visszhangja

Kaptuk a következő sorokat:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr!

A Debrecen szombati számában olvastam, hogy dr. Barabás Béla keresteti az aradi vértanúk emlékére írt és tamburások által a régi időkben előadott költeményt.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy régi irományaim között megtaláltam a keresett költemény teljes szövegét. Jó! lehet, a költemény dallamát ismerem, sajnálatomra a kottáját megszerezni nem áll módomban. Azt hiszem azonban, hogy mellékelt verse bizonyos szüksége lehet annak, aki azt országosan keresteti, s így — más mód nem lévén — Szerkesztő Úrnak van szerencsém ezt beküldeni, hogy amennyiben szükség van rá, úgy szíveskedjék azt rendeltetési helyére juttatni.

Debrecen, 1930 augusztus 23.

Kiváó tisztelettel:

Hegyi Zoltán,
tanárjelölt.

AZ ARADI VÉRTANUK TRAGÉDIÁJA.

Felsütött az őszi napnak fényugára
Az aradi vartömlöcnél ablakára.
Szánja azt a itzenhárom magyar vitézt,
Ki a tömlőc fenekén a halálra kész.

Elitették sorba mind a tizenhármát,
Szöttek, fontak a nyakukba ezer vádat:
Elneveztek felségsértő pártütőknek,
Ingerkedő gyermekesereg játékára.

Halálragázott a vonat az Olaj- ütőben egy 74 éves embert

Aggkora miatt vetette magát a vonat elé. — Bucsulevelében azt kérte a rendőrségtől, hogy ne boncolják fel.

Hétfőn a kora reggeli órákban halálosvégi öngyilkossági kísérlet történt az Olajütőben. Egy elaggott öregember dobta el magát a vonat elé, amely már teher volt a számára és a halálban keresett magának pihenést.

Deák János 74 éves. Nagyesere 29. sz. alatti lakos már régen panaszkodott hozzátartozóinak, akiknél lakott, hogy így öregén már nem ér az élet semmit. A hozzátar-

Mert a magyar szabadságért harcba
keltek.

S uramfia, az itélet akasztója,
Mintha gyáva útonálló lett volna;
Mintha méltók sem volnának egy
lövésre.

Katonához, férjfiához illő végre.

Nyílik már a börtönajtó súlyos zárja.
Jertek elő hű magyarok a halálra.
Bűszűzátok el egymástól mindörökre,
Úgy szálljatok fel az égbe jobb életre.

Ki is jöttek halvány arccal mindannyian,
Elbűszűzátok röviden és katonásan:
Gyerünk pajtás, az Istenhez fel az égbe,
Hadd fordítsa szemeit a magyar népre.

Hej, de boldog, kit először nevezének
Hogy a halált legelőször ötlelné meg.
Hej, bezzeg, kit végsőnek hagytak hátra
Hogy társai szenvedését végig lássa!...

Damjanicsot hagyták végső mártíromnak,
Pedig mindig élén állott a csatának.

Rémítően haragszik rá minden német,
(Mert) számtalanszor végigverte őkelmék.

Ott áll elől mankójára támaszkodva,
Mint egy dűlőjében levő templom tornya.

Mint egy tigris, mely vas közé vagyjon
zárva,
Ingerkedő gyermekesereg játékára.

tozók azonban nem vették komolyan az öregember szavait, azt hitték, hogy csak öreges szavak, de Deák János nem tréfált és hétfőn hajnalban beváltotta fenyegetését és eldobta magát a vonat elé. Amíg a családja azt hitte, hogy még mélyen alszik, az öreg ember csendesen felöltözködött és az Olajütőben levő vasuti vágányra megvárta a Nyiregyháza felől jövő vonatot. Amikor a vonat a közelébe ért, Deák János hirtelen a vonat elé vette magát, azonban a vonat nem ment át a szerencsétlen öregemberen, akit azonban a mozdony eldobott és úgy összeroncsolta, hogy eltört a gerincesi golyója és más halálos zúzódásokat szenvedett.

Az öngyilkosságot hamar észre vették a járőrelők, akik szóltak a közelben posztoló rendőrnek, aki viszont jelentést tett a rendőrség központi ügyeletére és értesítette a mentőket. A mentőknek azonban már nem akadt dolguk, mert a szerencsétlen öregember az elütés pillanatában meghalt. Deák János holttestét szállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol fel fogják boncolni. Az öngyilkosság ügyében megindult a vizsgálat.

Felújítottam üzletemet, villanyerőre berendeztem és versenyképes vagyok a

NOI-KALAP

szakmában. Filez-kalapot bármilyen színben 7 P-től. A legújabb divatot adom és jó árut. — Átállítás már 2 pengő.

SCHIMER MORNÉ,
Piac-utca 2. szám,
Nagytemplom mellett.

Tűzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb áron ajánl egy vagonételben, mint felaprózva, házhöz szállítva

Békési és Löw

Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária“ malom mellett) Telefonszám 945.

Mozgószínházak műsora:

Uránia:

Ma, 7 és 9 órakor teljes hangos műsor:

1. Tötyike az esküvőn. (Hangos burleszk.)
2. Az Operaház fantomja. (Két részben, hangosan, magyar feliratokkal. A főszerepekben: Lon Chaney és Mary Philbin.)

Pénteken 5-kor ifjúsági előadás.

Vigszínház:

(Jó időben a kertben.)

Ma fél 8 és 10-kor:

1. Hiradó.
2. Az Élet Asszonya. (Dráma 7 felvonásban. A főszerepekben: Wallea Reid.)
3. A szerelmes gigolo. (Vígjáték. — A főszerepekben: Louise Fazenda.)

Szerdától kezdve az előadások 7 és 9 órakor kezdődnek!

„Make up“

A MŰVÉSZET PÓTOLJA A TERMÉSZET HIÁNYAIT.

Rövid idővel ezelőtt Európában még igen kevés asszonynak volt sejtelméről, hogy mi az a „make-up“. Amerikai kifejezés, ami annyit jelent: rendbeszedés. Amerikában viszont a „make-up“ rég bevett szokás, amelynek a nagyvilági hölgy és az áruházilány, akár fiatal, akár öreg, egyaránt hódol, mert az elv az amerikai nőknél az, hogy amit a természet elfelejtett megcsinálni, a művészetnek kell kiegészítenie.

Ez azonban Amerikában inkább székségesség, mint hiúság. Amerikának egészen más az éghajlata, mint a közép- és nyugateurópai országoknak. Odaát nincsenek átmeneti idők tél és nyár, vagy akár nyár és ősz között. A meleg és meleg időszakok hirtelenül és váratlanul törnek az emberekre. Ezek a szélsőségek teszik tönkre az amerikai nő arcborít; amihez még hozzájárul az általános elterjedtségnek örvendő gőzfűtés, amely szintén erősen kiszáradja a bőrt. Az a rózsás, kislánvos teint, amelyet Amerikában „shool girl-complexion“-nak neveznek, Amerikában nem létezik. Az európai asszonyok bőre rendszerint legalább tíz évet fiatalabb kort mutat, mint az amerikaiaké.

Természetesen azonban, hogy ma már sem az európai, sem az amerikai nőnek nem kell félnie, hogy a rossz teint akadály lehet az érványesülésnek, a sikernek, például a filmpályán sem. Joan Crawford például, az ismert flapper-star, épp úgy, mint a legtöbb vöröshaju asszony, seplős és a Metro-Goldwin-studio szerződötetett szakemberei, a „make-up-exports“ hosszú ideig kísérleteztek, amíg eltalálták azt

az arcfesték-összetételt, amelynek segítségével Kiss Crawford arca ragyogó hatást kelt a vásznon.

Ugyanígy jár Ramon Novarro is. Szünészti képességei fölött nem volt vita, azonban olivbarna arca — miután köztudomás szerint mexikói — majdnem olyan fekete volt a vásznon, mint egy néger és mikor pályáját megkezdte, nem volt olyan arcfesték, amely rendes szint tudott volna adni Ramon Novarro filmarcának. A hollywoodi maszkirozó-szakemberek természetesen nem estek kétségbe, hanem

addig kísérleteztek, addig tanácskoztak, míg itt is siker kísérte a próbálkozásait és valami sárgás színkeveréssel megoldották a nehéz feladatot.

A legutolsó években sokat hallottunk egyes filmstarok fotografikus alkalmasságáról vagy alkalmatlanságáról. Természetül csak alig néhányan alkalmassak filmfotografálásra, sokkal kevesebben, mint közönséges fényképezésre és a legtöbb filmstart csak a make-up tesz olyan bájosá, kedvessé, ahogy a közönség őket látja.

A rossz nyelvek azt beszélik, hogy vannak filmstarok Hollywoodban, akik nem mernek kimenni az uccára a megszokott „make-up“ nélkül, mert attól félnek, hogy nem ismerik fel őket...

Sárközy István földbirtokos tragédiája

HÓNAPOK ÓTA KÖRÖZIK, MOST MONTREUXBEN AGYONLÖTTE MAGÁT.

Montreux, augusztus 25. Egy magyar földbirtokos, aki István Heinrich Sárközy Staison (?) néven jelentette be magát és akinek rokonai Budapesten laknak, a rendőri őrszobán agyonlötötte magát. Tettének oka az, hogy a szállótulajdonos, akinek az ellátásért 5000 frankkal tartozott, a rendőrségre vitte. Sárközy hangoztatta, hogy családjától pénzt vár.

Ab öngyilkos montreuxi magyar Sárközy István volt vihar megyei birtokos. Sárközy Istvánnak előkelő rokonsága van, második házassága révén, amikor Zichy-leányt vett feleségül, nagyszerű összeköttetései is voltak. Néhány hónappal ezelőtt Meltzer Béla miskolci földbirtokos terhére 100.000 pengős váltót hamisított.

A felelősségrevonás elől Sárközy István Svájcba szökött. Elfogató parancsot adtak ki ellene, körözték, de nem sikerült nyomára bukkanni. Ugy látzik, a szerencsétlen megtévedt ember, akivel családja minden összeköttetést megszakított, a legkétségbeesettebb nyomorba került. Az utóbbi hetekben már szállodai számláját sem tudta kifizetni. Végső elkeseredésében halárhozta el magát az öngyilkosságra.

X A „Katonadolog“ című regény ismét kapható. Lapunk olvasói egy pengős kedvezményes áron vásárolhatják meg kiadóhivatalunkban, József kir. herceg ucca 1. szám.

MEGHALT A POZSONY-PRA-GAI REPÜLŐGÉP BALESE-TÉNEK TIZENKETTEDIK ÁLDOZATA.

Brünn, aug. 24. Kasch mérnök, aki a pénteki repülőgép szerencsétlenség alkalmával súlyosan megsebesült, ma délelőtt az iglauri kórházban meghalt. A katasztrófa áldozatainak száma 12-re emelkedett. — Krauss, leitmeritz tanár állapota, aki a szerencsétlenség alkalmával könnyebb természetű sebesüléseket szenvedett, annyira javult, hogy néhány nap múlva elhagyhatja az iglauri kórházat.

MEGHÍVÓ.

A debreceni Székyári Futball Club 1930. szeptember hó másodikán, délután öt órakor, évi rendes közgyűlést tart, alábbi tárgysorozattal, Nagyerdő 81. szám alatt:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés.
4. Pénztári ellenőrök jelentése
5. Tisztikar felmentése.
6. Új tisztikar megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

Debrecen, 1930. augusztus 25.

Tisztelettel

Dereeni Székyári Futball Club

VÁSÁROK SORRENDJE:

Augusztus 26-án: Iván, Köröshely, Rum (sertésvásár nincs), Nyíracsad, Veszprémmarsány. Kirakodóvásár: Kun, szentmiklós, Szécsény. Átlavásár: Tata.

Augusztus 27-én: Kiskunhalas, Okány (sertésvásár nincs), Tiszaberec, Zala (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Tata.

Augusztus 28-án: Badaacsonytomaj, Bodrogkeresztúr, Csökölly (sertésvásár nincs), Tabajd, Tornaszentandrás. Átlavásár: Kapuvár.

Hálót, ebédit uriszobát és sajtókészítési kárpitos butorok legjutányosabban Szántónál részletre is.

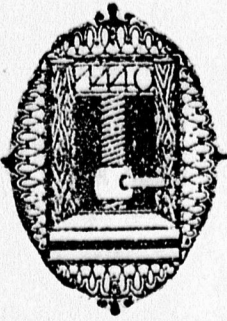
Patent fotelek és legújabb recammék Piac-u. 81. Csapó-u. 17

DEBRECZEN

kiadóhivatala és
hirdetési osztályának
telefonszáma:

7-88.

Nyomdai üzeme készíti a könyvnyomdai szakmához tartozó összes munkákat: Illusztrált folyóiratok, művészi, többszínnyomású emléklapokat és levelezőlapok, kereskedelmi és ipari nyomtatványok, meghívók, falragaszok a legszebb kivitelben készülnek.

TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T.

FOTOCINKOGRAFIAI MŰINTÉZET

DEBRECEN

JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 1. SZÁM.

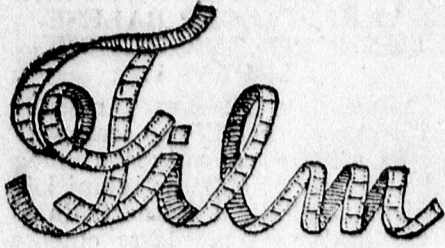
DEBRECZEN

szerkesztőségének
(este 6 órától éjjel 2-ig)
telefonszáma:

7-89.

A több ezer példányban megjelenő, a Tiszántúl legelterjedtebb lapjának: a „Debreczen“ apróhirdetéseit mindennél olvassák. Egy tízszavas apróhirdetés hétköznap 40 fillér, vasárnap 60 fillér. A „Debreczen“ hétköznap: 16 oldal: 12 fill., vasárnap: 40 oldal: 32 fillér.

A GIGOLÓ SZERELME.

Bemutató a Kert-moziban.

Új filmet mutatott be tegnap este a Kert Mozi, amelynek a felirata — helytelenül — a „Gigoló szerelme” címet adta. A darabban egyébként szó sincsen a nagyvárosok fertőjéből ismert gigolóról, hanem egy vidéki kis színtársulatról, amelynek az igazgatója feleszeret a Broadway finnepelelt csillagába, aki falun pihen ki inkognitóban az elmúlt szezon fátadalmait. A primadonna szintén szerelmes lesz a tehetséges fiatal fiuba és fölesapaszínésznőnek, természetesen nem árulja el kitéletét s így azután operett-szerű bonvadalmak támadnak, hogy „heppv end”-el bevégződhessék a sokfelvet igen hájos fordulatú darab.

A film eredetileg „hangos”-nak készült és bizony be kell vallani, a hangos filmek „néma” változata nem a legsikerültebb találmány. E filmnél is valahogy, ha nem is nagyon, de kiütözik az eredeti cél, a hangtalan alkak sokszor percekig tartó mozgásánál és a sok zene nélküli táncnál, felvonuláskor. Azonban a „Gigoló szerelme” még így is megállja a helyét rengeteg egyéb kedves jeleneteivel, ötleteivel és érdemes a megnézésre.

Marie Laxon, Juan Egan és Louise Fazenda a három főszereplő. Alakításuk közvetlen, szívből jövő és nemesen egyszerű. — Épp ezért meleg sikert arat.

A kísérő kép az „Élet asszonya” c. nyolcfelvonásos társadalmi dráma volt. A darab főszerepeit Mrs. Wallace Reid, Rockliffe Jellows és Alice Withe alakítják kifogástalanul. (b.j.)

A SINGER VARRÓGÉPEK A LEGJOBBAK!

Lókötési história a régi időkben

Irtá: Kiss István, nyug. főjegyző.

Az 1870-es években és a 80-as évek elején, egészen a m. kir. csendőrségi intézmény felállításáig, a Szabolcs-bihar és Szatmármegyei lókötések, — bűnös üzemükkel folyton rettegésben tartották az akkor élt pusztai nagy birtokosokat, és községbeli jómódu gazdákat, akik nem egyszer szenvedtek tetemes károsodásokat veszedelmes tolvaj bandáktól. De nem kis gondot okozott ezen elvetemült emberek üldözése és kézrekerítése, az azon időkben szereplő csendbiztosok (perzekutor hadnagyok) és pandur legénységnek sem, kik abban az időben a vagyon- és költönység órei voltak.

A vakmerőbb lókötések nemcsak az éj leple alatt, de fényes nappal is elég merészek voltak, úgy az uraságok méneséből, mint a községi lakosok istállójából elkötötték a jó fajta lovakat és fiatal csikókat.

A községi lakosok kárára elkövetett lólopásokat, minden esetben egy községbeli „csinkostárs” segítségével és nébfaigazítása mellett hajtották végre.

Az 1874-ik év július havában, a

Dr Bókay Zoltán lesz a debreceni gyermekklinika vezetője

Budapestről jelentik: A legutóbbi időben három gyermekklinika vezető állása üresedett meg. Bókay János, a budapesti gyermekklinika vezetője nyugalomba vonult, utódjául Heim Pált nevezték ki s ezzel a pécsi gyermekklinika maradt vezető nélkül. De Heim Pál rövidel kinevezése után meghalt és így a budapesti és a pécsi gyermekklinika élére kellett vezetőt kinevezni. De megüresedett a debreceni gyermekklinika vezető állása is.

A legközelebi napokban betöltik a klinikák vezető állásait. A budapesti gyermekklinikát már át-

vette Hainiss Elemér, akinek kinevezésével a szegedi klinika élére kell új vezetőt állítani. Az új pécsi tanár Heim Pál két tanárségéde közül fog kikerülni, minden valószínűség szerint Göttsche Ervinre esik a választás.

Debrecenbe dr Bókay Zoltán egyetemi rendkívüli tanár kerül, akinek kinevezése néhány napon belül nyilvánosságra jut.

Ezekkel a kinevezésekkel a négy klinika közül három kap vezetőt, úgy hogy most már csak a szegedi tanszék problémája marad hátra.

Horváth szegedi őrnagy öngyilkosságot kísérelt meg

IDEJÉBEN MEGHUSITOTTÁK HORVÁTH ŐRNAGY SZÁNDÉKÁT, MELYEL FONTOS KATONAI OKMÁNYOKKAL VISSZAÉLÉST AKART ELKÖVETNI.

Horváth Antal szegedi őrnagy ismeretes bűnygyében a nyomozás befejezéséhez közeledik. Hivatalos helyen, anélkül, hogy egyes lapok fantasztikus híresztelésére reflektálnának, a következőket közlik:

Megállapították tekinthető, hogy Horváth Antal fontos tárgy katonai okmányokkal visszaélést akart elkövetni. E szándékát azonban az illetékes hatóságok megghusították és egyúttal megállapították azt is, hogy

Horváth súlyos eltévelyedése csupán első kísérlet volt, amelynél idegen hatalom, vagy annak valamely szerve érdekelve nem volt.

Megállapítást nyert továbbá az is, hogy Horváth Antal a neki szükségességnek látszó kapcsolatok megszerzésére egy harmadik személy közvetítését akarta igénybe venni, akinek jóhiszeműsége kétségtelenül megállapítást nyert és akinek Horváth Antal bűnös szándékáról tudomása nem volt.

Horváth Antal letartóztatása és beismerő vallomása után öngyilkossági kísérletet követett el,

amelyből kifolyólag gyógykezelése véget a II. számú honvéd- és közrendészeti kórház zárt osztályába szállították.

Horváth Antal visszahagyott leveleiből és előbbi magatartásából kitűnt, hogy erre az öngyilkossági kísérletre már letartóztatása óta készült.

VÉGZETES REPÜLŐMUTATVÁNYOK Shebeigan, augusztus 25. (Wisconsin) Egy repülőgép mely mutatványokkal szórakoztatta a közönséget, száz méter magasból lezuhant. A repülőgép pilótája és két útsza szörnyethalt.

UJABB NAGY TŰZ BUKARESTREN.

Bukarest, augusztus 25. Ma délben 12 órakor Bukarestben nagyarányú tűzvész pusztított. Rövidzárlat folytán kigyulladt a Boulevard Elisabethen levő Palace szálloda és tűz olyan hamar terjedt, hogy a hatalmas épület tetőzete pillanatok alatt lángokban állott, de rövid idő alatt sikerült lokalizálni.

Csak egy mosolyt

Bíró: Hát nem gondolt a jövőjére, maga szerencsétlen ember, mikor a pénzt elsikkasztotta?

Vádlott: Dehogyan nem, kérem, a pénzt azonnal bankba tettem.

Azt előre megmondom, hogy ezért a ruháért csak három hónap múlva kezdhetem fizetni a részleteket.

Ó, kérem, ez nem tesz semmit, ahogy tetszik.

— És mikor lesz kész a ruha?

— Három hónap múlva.

— Adj kölcsön kétszáz pengőt.

— Nincs.

— De hiszen azt mondtad, hogy anny pénz van, mint a szemét.

— Hja, de én rendes ember vagyok és nálam nem létezik szemét

Andris gazda beállít az ügyvédhez:

— Instállok, ügyvéd úr, szeretnék elválni az asszonytól, mibe kóstál?

— Hát bizony az ezer pengőbe kerül, de ötszázat előre le kell fizetni.

Andris gazda kiveszi bugyellárisát és leolvass ötyszáz pengőt. Mire az ügyvéd így szól:

— Na most menjen haza, hozza el a mag születési bizonyítványát és a szony születési bizonyítványát és a házasságlevelet.

Andris gazda elmegy és hosszú idő nem jelentkezik. Egy félév múlva beállít.

— Hát maga hol volt? — kérdi az ügyvéd.

— Jaj, ne tessék kérdezni, sok baj volt, míg az iratokat megszereltem.

— Ne mondja más.

— Hát tetszik tudni, a születési bizonyítványok még csak megváltak de hogy a házasságlevelet meg tudjam szerezni előbb el kellett venni az asszonyt.

— Mit szólna hozzá édesem, — mondja egy elvirult leány a barátjának — tegnap az a vidéki borkereskedő megkérte a kezemet.

— Ezt meg tudom érteni. Minden borkereskedő rajong az évjáratokért.

déli etetés végett hazahozta, az istállóba jászolhoz kötötte s szénát tett eléjük. Azután hogy mi történhetett a csikókkal, nem tudhatja, mert visszament az aratókhoz.

Már ekkor a lelkész sejtette — hogy a vakmerő lótolvajok kilopták a csikókat az istállóból. Rögön átment a helyben székülő Osváth Pál nevű híres bihari csendbiztoshoz, akinek elpanaszolta a vakmerő csikótolvajlást.

A csendbiztos nyomban vizsgálatot tartott a lelkész udvarán és istállójában, de semmi gyanus tárgyra nem talált.

A lólopás híre a faluban gyorsan elterjedt s nagy sajnálkozással voltak a lakosok a lelkésznek illetően történt nagy károsodása felett.

A csendbiztosot végtelenül bosszantotta az eset. Hogy éppen az ő székhelyéről és fényes nappal, a község kellő közepéről három lovat elmertek lopni. Fel is fogadta magában, hogy ha a tetteseket kézrekeríti, velük szemben igen szigoruan fogja alkalmazni a törvényt szabta megtorlást.

Mintán a lelkészről elkérte az ellopott csikók leírását tartalmazó jegyzéket, haladéktalanul nyergeltetett, s maga mellé véve két pandur legényt, nyomban a lókötések üldözésére indult.

Utközben eszébe jutott, hogy a

holnapi napon lesz megtartva a nagyváradai lóvásár, s azon reményben, hogy a lopott csikókat ott rá fog találni: agyvárad felé vette utját.

Másnap hajnalra teljesen kifáradva érkeztek meg Nagyváradra, ahol egy kisvendéglőbe meg szállva, rövid pihenés és étkezés után a lóvásártérre mentek ki, s hol minden felhajtott lovat csikót s gazdáikat leigazoltattak. De a végén minden eredmény nélkül.

Amde a három varmegében híres, daliás csendbiztos üldözési kedvét nem vette el ez az eredménytelenség. Pár órai pihenés után ismét lóra ülve, tovább folytatták a lókötések üldözését. Községről községre menve, s az előjáróktól is támogatva, nagy körültekintéssel nyomoztak.

Az üldözés harmadik napjának estjén teljesen kifáradva egy kis községbe érkeztek, ahol egy koresmába magukat beszállásolva, vacsorázás után nyugalomra tértek.

A csendbiztos szemére nem jött álom. Az üldözés eredménytelensége miatt — az elcsüggedés érzete lepte meg, s reményt vesztetten nem is gondolt már arra, hogy eddigi fáradságos munkáját siker koronázza.

Másnap hajnalban — mielőtt a koresmából tovább indultak volna — a községi kisbíró jelentette a

Zúgó víz

Ha hallom Beethovennek
Egyik szimfóniáját,
Csodás, kiegyenlített
Csendes melódiáját —
Halhat'lanságot hirdet.

De egy rapszódia
Szívem felkavarja.

Fenséges templomzene
Dús orgonabúgása
Mélyen a porba lesújt.
Nincsen hangszerben mása.
Isten nagyságot érzem
Es saját kicsiségem.

Méla juvolaszó
Szívemig elható.

Könnyű cigányzenének
Cimbalomfutamai
Bús és vig magyar ének
Perzselő szólamai
Magyarságom hirdeti,
Lelkemet felhevíti.

Mind ez csak izgató,
Szívem felzaktató.

Hol találok nyugalmat
Es csendes megnyugvást?
Zenék, miket szeretek,
Békém' rabolják fogvást.
Erdőbe beszaladok —
— Kívül maradnak hangok.

Erdő alatt patak,
Zúgósa megnyugtat.
Görömböly-Tapolca.

DAÁN ILONA.

FEJSZÉS EMBERT TALÁLTAK
SINDKIF BASA VONATÁN.

London, augusztus 25. Amidőn
Sindkif basa vonata az alexandriai
pályaudvart elhagyta, a miniszter-
elnök fülkéje mellett, a folyosón, egy
pincérnek öltözött ganús embert fog-
tak el, akinél éles fejszét találtak. Ki-
hallgatásakor megállapították, hogy
az illető Husszein Taher vasúti alkalm-
mazott és azt hiszik hogy merényletet
akart tervezni Sidkif basa ellen.

csendbiztosnak, hogy a közeli Er-
mihályfalva mezővárosban e na-
pon lesz megtartva az országos vásár.

A csendbiztos két legényével lo-
cálva sebes vágatásban indultak
Ermihályfalva felé, hogy oda érve
lőkor reggel megkezdhesék a nyo-
mozást.

Ermihályfalvára érkezve — a
csendbiztos a községi előljárákkal
rögtön érintkezésbe lépett. s kö-
zölte velük jövetelének célját, és
egyben két megbízható esküdt em-
bert kért maga mellé, kik a vásár-
térén ötöt s embereit kalauzolni
fogják. A községi bíró útján pe-
dig ugy a maga, mint emberei ré-
szére civilruhát szerzett be, hogy
ebbe beöltözve magukat a vásá-
ros nép előtt ismeretlenné tegyék,
mert — jegyezte meg a csendbiz-
tos — „amiképpen sippal-dobbal
verebet fogni nem lehet, azonkép-
pen pandur uniformisban sem le-
het lőköttöt fogni.

A civilruhát magukra öltve, a
lővásártér felé vették utjokat, a
hova megérkezve, elvegyültek a
vásáros nép között s kezdtek fi-
gvelni az embereket, különösen pe-
dig a felhajtott lovakat. Kevésidei
vizsgálódás és figyelés után, az
egyik községi esküdt felhívta a
csendbiztos figyelmét egy gyanús
külsőjű vidéki emberre, aki a vá-
sártér egyik sarkában meghúzód-
va árulja három csikóit.

Berzéki műterme, fotóciók, képkerelek, Ferencz József ut 38. az udvarban.

Egy német pilóta átrepülte az Oceánt

Newyork, aug. 25. Grönlandból
startolt Északamerika felé vasár-
nap Gronau német pilóta, akinek
sikerült a vállalkozása: közép-
európai idő szerint este 7 óra 27
perckor az ujskóciai Nord-Sidney
fölött repült el, 7 óra 45 perckor
pedig Queensportnál simán földet
ért.

Az ujskóciai Halifax lesz Gro-
nau legközelebbi állomása. A piló-
ta eredetileg is Halifaxba igyeke-
zett, közben azonban heves vihar-
ba és esőbe került, úgyhogy
Queensportban, 340 kilométerre
Halifaxtól keletre kénytelen volt
leszállani. Gronau ma folytatja ut-
ját Halifax felé.

Newyork, aug. 25. Valamennyi
reggeli la prészetes és nagyon ba-
rátságos hangu leirást közöl Gro-

nau Atlanti-óceáni repülőutjáról.
Minthogy a majdnem zsinóregye-
nesen észak-déli irányu ut Ivigtut-
tól Halifaxig olyan helységek fe-
lett vezetett el, amelyek nem áll-
nak összeköttetésben a külvilág-
gal, részletes jelentések eddig nem
voltak lehetségesek. Az óceánrepü-
lőket Queensportban folytatott első
szelgetés alapján azt írják a la-
pok, hogy a sűrű köd okozta nehé-
ségek ellenére a repülő könnyen
érték volna el Halifaxba, ha jobb
térképanyaguk lett volna. Az idő-
járás helyzetre való tekintettel
azonban jobbnak látták, hogy
Queensportban kössenek ki. Remé-
lik a repülőket, hogy hamarosan el-
érik legközelebbi céljukat, New-
yorkot.

Londoni levél

London, augusztus 20. Az órási
metropolis egyik csöndes előkelő ne-
gyedében a magyar követség Eaton
Place-i palotáján hatalmas nemzet-
szinü zászlót lenget a szél. Még az
örökké ködös, esős London is fényes
napsütésben ragyog, amint a Szent
István napot ünneplő magyarok sere-
lenek a követségi fogadásra.

Pontosan félöt órakor kitérnek a
követség szalonjának ajtóit, ahol a
szeretetreméltó háró Rubidó Zichy
Iván rendkívüli követ és meghatal-
mazott miniszter ma vendégül látja a
londoni magyar kolóniát. Az inas han-
gos szóval jelenti be az érkező ven-
dégek nevét, akiket az előkelő házi-
gazdánk a követ fogad, közvetlen, ter-
mészetes, magyar kézsorítással. — A
választékos izléssel berendezett fo-
gadóteremben kissé zavartan, dobogó
szívvel nézek körül a nagy napra ösz-
szegyült magyarok között. A kisebb
csoportokba verődött társaság hangos,
magyar szóval tölti be a hatalmas ter-
met. S míg ezüst tálcákon aranyszínű
tokaji asszút hordanak szét az inasok,

lejátszódik egy kedves, megkapó
epizódja a délutánnak, aminek a fő-
szereplője Mrs. Wilson, londoni angol
hölgy. Mrs. Wilson aki mint később ki-
derült, egy tekintélyes angol keres-
kedő felesége részt vett a tavasszal le-
zajlott barelonai világiállításon s
minket a spanyolokkal összetéveszt-
vén, úgylátszik, barelonai emlékeit
akarta felrisszítani. Az inas, — miután
meghívóval sem rendelkezt, — ter-
mészetesen vonatkozott őt bejelenteni,
annál is inkább, mivel önagsága szí-
goruan kitért az ékes spanyol nyelv
mellett, amiből persze a jámbor inas
egy árva szót sem értett. A kínos hely-
zetbe került dámának, aki már igen
harciasan rázta sátornagyágú búza-
virágkék kalapja alól szélhulló fálben,
feketére festett nagyfürtjeit, ögróf
Pallavicini Alfonz követségi titkár
sietett segítségére, aki a spanyol nyel-
vet tökéletesen beszéli és udvariasan
megmagyarázta a közfigyelem közép-
pontjába került hölgynek, hogy itt a
magyarok ünneplik ma első koroná-
zott királyuk emlékét.

hitt kedves csikóit.

A csendbiztos aztán a lőköttöt
kellő fedezet alatt a vármegye bór-
tónéba kísértette; a felvett bün-
ügyi iratokat pedig egyidejűleg a
büntető bírósághoz terjesztette be.

Nevezett hőkötőre vonatkozó, s
az ügyiratok között elfekvő, de ma
solatban K...i község irattárában
máig is mezező, igen érdekes sty-
lusu „ekülső és vagyoni bizonyít-
vány szövege a következő:

Kántorjánosi község előljárássá-
gától.

82—1874. sz.

ERKÖLCSI ÉS VAGYONI
BIZONYÍTVÁNY.

Bartha István ref. vallású, nős,
43 éves, gyalázatjára ezen község-
nek, Szatmár megyébe kebelezett
Kántorjánosi községi illetőségű.

Felnevelkedve, a folytonos üldö-
zés és kínzás dacára és a legfeszlet-
tebb erköletelen emberré vált.

A nagykarólyi, beregszászi, —
munkási és illavai fegyházaknak
rendes lakója, az akasztófának
megérett gyümölcse. Utóbbi idő-
ben is több rendbeli lopás miatt
üldözött gazember, teljesen va-
gyontalan.

Kelt Kántorjánosiban, 1874. évi
augusztus 28-án.

Kardos Ferenc m. p.
bíró.

Csuhá Kálmán m. p.
jegyző.

Mrs. Wilson úgylátszik visszanyerte
a hidegvérét s — most már kifogás-
talan angolsággal — diplomatikus mo-
sollyal erősítette, hogy ebben az eset-
ben és örömmel vesz részt az ünnep-
sége, hiszen a magyarok a bar-
celonai kiállításon, ahol sok igazi si-
kert arattak, az ő szimpátiáját is ki-
vívta. Ennyi kedvességnek ugyan ki
állhatott ellen s önmeghívásához, —
ugyan mit lehetett volna tenni, — csat-
lakozott a követség funkcionáriusá-
nak a meghívása is. Lezajlott tehát (a
szó szoros értelmében) az utolsó be-
jelentés is. Ladiscand Gentleman
Mrs. Wilson.

A követ pár keresetlen szóval, rövid,
de annál hatásosabb beszédben éitette
a nagy magyar ünnepet. Ünnepléses
komoly áhítattal zengett utána az ide-
genbe szakadt maroknyi magyarság
ajkáról az „Éljen a hazá!” Mindenki
felhajtotta a poharát, kedves házigaz-
dánk pedig már invitálta is a vendége-
ket a pazar izléssel s valóságos mű-
vészettel megterített asztalhoz.

A londoni magyar kolónia jó néhány
tagja Magyarországra vagy a tenger-
partra menekült ugyan a futasztó, kö-
dös, nyirkos angol nyár elől, azért
szép számmal voltak a megjelentek s
szerencsém volt néhány illusztris kü-
földi magyarral is megismerkedni. A
követség agilis, fiatal, szimpatikus
tisztviselője, dr Mikó Imre mindjárt et-
sőnek bemutatatta Tihanyi Kálmánt, a
híres feltaláló mérnököt, aki számos
jelentős találmánya mellett, hogy csak
a távolbalátókészüléket említsem, —
most az angol légügyi minisztérium la-
boratóriumában, annak megbízásából
dolgozik London légi védelmének a ki-
építésén. Szenciációs találmányának a
lényege a rakéta, amelyet ha egyszer
ráirányítottak az ellenséges repülőgép-
re, többet nem tévesztheti el az irá-
nyát, követi a repülőgép minden moz-
dulatát s menthetetlenül felrobbantja.

A neves feltaláló öt perces, szak-
szerű felvilágosítása után szinte már
tisztában voltam az egész kérdéssel,
pedig mennyire bonyolult, nagyszerti
esemény s milyen perspektívákat nyit
meg. De feltalálónkat ugy látszik egy
rakéta érte, mert elsodródott mellőlem
s Bárdossy követségi tanácsossal talál-
tam szembe magam, kinek lebilincse-
lően kedves, bájos fiatal felesége nagy
buzgalommal invitálta az asztalhoz a
különbön se tulságosan szerénykedő
fiatalságot.

Megint egy világlátott emberrel aka-
dok össze, Hordóssy Ivánnal. Volt új-
ságíró, valamikor Szibériában hadi-
fogoly, később a kanadai magyar ki-
vándorlási hivatal vezetője, jelenleg
pedig a magyar Reviziós Liga agilis,
eredményes munkát végző megbízottja.

„Engedje meg nagyságos asszonyom,
hogy bemutassam Deschan Iván urat!”
— hangzik a szokásos formula. De-
schan jónévi filmember. Emitt a 8
Órai Ujság fiatal munkatársa: Hege-
düs Ádám. Azután még sokan, akiket
csak futólag egy bemutatkozás erejéig
ismerhettem meg. Csupa erős, markáns
egyéniség. Egy magyarnak bizony so-
kat kell produkálnia, ha külföldön ér-
vényesülni akar.

Az uszonna kb. másfélóra mulva évt
véget. Amikor is dr Szekeres Mary-
nál (aki egyébként Londonban szerze-
te meg nagy bravurral a bölcsészeti
doktorátust) kielégítő autogram-
vadászati szenvedélyünket, megszer-
vén a követ aláírását, elhatároztuk,
hogy egy hét múlva Rothermere lord-
nak, a magyarok nagy barátjának alá-
írásával próbáljuk gyarapítani sikerrel
megkezdett autogram-gyűjteményün-
ket.

Bökönyi Margit.

Háromszázezer munkás dolgozik a világ két legnagyobb hajóján

250 elektromos gép, 15 ezer villanylámpa, üzletucca és tőzse lesz az úszóórárosokban.

Szinte már csillagászati számokban kell beszélni, amikor beszámolunk arról a két hajóóriásról, amelyeket most a Cunard Line épített. A Kék Szalagért folytatott versenyben Anglia szeretné visszazerezni Németországtól az első helyet. Talán a Cunard új óriási hajóinak sikerülni fog ez.

Hatvanazertonnásak lesznek ezek a hajók: a világ legnagyobb hajói. Úszó szállódnak szokták nevezni a nagy óceánjáró hajókat, ezek azonban úszó városoknak is beillenek majd.

Több mint 300.000 munkást foglalkoztatni a hajók felépítése és a berendezési tárgyak elkészítése.

A brit birodalom minden pontján megindul a munka és megindulnak a nyervek felé a dokk felé, ahol a két mammothhajó készül. Negyvenhárom faanyagot használnak fel a hajóépítéshez. Ácsok, esztergályosok, iparművészek egész légjaja dolgozik majd azon, hogy a bútorok minél pompásabbak legyenek. Olaszországból és Norvégiából márványt importálnak, amelyből a szobrászcsereg díszes oszlopokat és medencéket fog faragni. A luxushajók minden egyes fürdőszobája márvánnyal lesz berakva és természetesen tiszta márványból lesznek a hajó hatalmas uszodái.

Jó üzlet lesz ez a hajóépítés a textilipar számára, mert 150 ezer darab lepedőt és asztalterítőt rendelnek a két óriáshajó számára. Speciális himzőnők fogják minden darabba beledolgozni a Cunard vállalat címerét, négyezer matracot készítenek a hajók számára, 60 ezer darab ezüst evőeszközt, 20 ezer darab porcelán-, üveg- és alumíniumedényt.

Természetesen gúgázi megrendeléseket fog kapni az elektromos ipar. Hiszen egy ilyen óriáshajó tele van a legkülönbözőbb, legbonyolultabb vil-

lanyfelszerelésekkel. Óriási villanytelep lesz a hajók belsejében. Egy egy hajón 200 mérföld hosszúságú villanydrótot alkalmaznak. Csak 80 mérföldnyi drót kell ahhoz, hogy a fővezetékben az áramot a kabinok lámpáiba és az asztali lámpákba vezessék, 15 ezer villanylámpa lesz a fedélzeten, a kabinokban és a különböző termekben, 250 elektromos gép lesz a hajókon. Lesznek olyan elektromos gépek, amelyek burgonyát hámognak a konyhában és lesznek olyanok, amelyek pillanatok alatt vízre bocsátják a mentőcsónakokat. Minden kabinban elektromos ventiláló-készülék működik, ezenkívül különböző utasliftet, csomagszállítóliftet, ételhordóliftet rengeteget.

A debreceni internacionalis legénynap

Vasárnap este 7 órai kezdettel zajlott le nagyszámú közönség jelenlétében a németországi egyetlek vendégfiaival együtt rendezett Legénynapja a debreceni róm. kath. és gör. kath. Legényegyleteknek.

A németországi legényegyleti vendégek, mint legirtuk, már szombaton városunkban érkeztek a megtekintették a nagy magyar pusztát. Hortobágy szépségeit. A vasárnap folyamán pedig kísérik s a helyi Legényegyletek vezetőinek kalauzálása mellett megtekintették a város nevezetességeit. — Elragadtatással nyilatkoztak Debrecen szépségéről, miközben sorra járták az egyetem épületeit, megnézték a Déri múzeumot és a város egyéb nevezetességeit.

A szép program betetőzése volt az Internationalis Legényegyletek ünnepélye a Svetits tornateremben.

A vendégek a Kolping induló hangjai mellett vonultak be a Svetits intézet épületébe, ahol kezdetét vette a szép ünnepély.

Dr. Bencze Mátyás elnök nagyhatalmú bevezető szavaiban üdvözölte a vendégeket, Isten áldását kérte rájuk s az ünnepélyt megnyitotta.

Egész külön terület: a luxuskabinok berendezése. A legjobb brit iparművészeket foglalkoztatják ezzel a munkával.

A hajó utasa a jegyváltásnál választhat, hogy milyen stílusú kabinban akar utazni: XIV. Lajos, reneszansz, chippendale és más stílusú kabinok állanak rendelkezésére. Azt mondani sem kell, hogy minden a kabin tele süppedő, drága perzsaszőnyegekkel, nem is beszélve a szalónokról.

Lesz ezenkívül mindkét óriáshajón tökéletesen berendezett tőzseiroda. A hajónutazó pénzemberek nyugodtan lebonyolíthatják tőzseügyleteiket. Ezt megkönnyíti a hajó hatalmas rádió leadó- és felvevőállomása.

A sétatfedélzeten egy kis miniatűr rue de la Raix-t rendeznek be. Luxusüzletek sorakoznak egymás mellett, amelyekben ékszereket, toaletteket és minden mást lehet kapni, ami szeméjnek ingere.

Tóth Nándor, a gör. kath. Legényegylet egyik legagilisebb tagja ezután osztatlan tetszés mellett pompás megjelenítő erővel adott elő egy irredenta költeményt.

Az ünnepély kiemelkedő mozzanata volt Mellau Márton apostoli kormányzó helynök, a választmány elnökének nagyszabású beszéde. E beszédben izzó hazafisággal emlékezett meg a vendégek előtt nemzetünk helyzetéről. Ahítattal, emelkedett szellemben fejtegette a Legényegyleti munkák jelentőségét s részletesen ismertette a Szent Imre ünnepségek mély hatását.

Rzután a vendégek sorából többen felszóltak. Köszönő szavakkal reagáltak a meleg szeretetre, melylyel városunkban fogadták őket s megkapó szavakkal esetelték a hit nevében vívott közös munka összetartó erejét.

Kárpáti József átértzett interpretálásában adott elő vallásos költeményt. Orosz Bálint, a gör. kath. Legényegylet elnöke rekesztette be a gyűlést. Szavai után felhangzott a magyar és német himnusz.

A vendégek hétfőn utaztak el városunkból. (k.)

A tankötelességek nyilvántartása a múlt hónapban

A városi hatóság ismételt felhívta a háztulajdonosokat az eddig be nem adott óvó, illetve tankötelességekbe lépő gyermekek összeírólapjainak beadására. A felhívás alapján beszolgáltatott kb. 2500 db. összeírólapot a városi hatóság feldolgozta és pedig a folyó évi augusztus hó 31-ig 6-ik életévüket betöltő gyermekek személyi adatait feldolgozta; a folyó évi augusztus hó 31-ig 15-ik életévüket betöltő gyermekeket pedig a nyilvántartásból törölte. Az időközben érkezett tanácsjegyződésekkel és törléseket a törzskönyveken keresztül vezetett.

Iskolamulasztási eset előfordult az év eleje óta összesen 3571 esetben, május hóban 459 esetben. Iskolánként csoportosítva:

I. sz. gazdasági népiskola 126, Bányai állami elemi népiskola 4, Ondód, II. sz. állami elemi iskola 0, Mester uccai ref. elemi 7, Eötvös uccai ref. elemi iskola 2, Rakovszki uccai ref. elemi iskola 11, Csapókerti ref. elemi iskola 24, Állami kisegítő iskola 6, Istápolyi ref. elemi iskola 6, Fűvészkerti ref. elemi iskola 3, Csapó uccai ref. elemi iskola 2, Római kath. elemi iskola 26, Mikepércsi uti állami iskola 4, Gör. kath. elemi iskola 4, Köntösgáti állami elemi iskola 4, Kollegium tanítóképző intézet gazd. ism. isk. 10, Nyilastelepi rk. elemi iskola 10, Kunpárhalmi állami iskola 1, Szatái áll. elemi iskola 4, Diószegi úti állami elemi iskola 3, Szikgáti állami elemi iskola 3, Miklós uccai ref. elemi iskola 3, Nagycseres—Lukháza állami elemi iskola 8.

Iskolamulasztásért kihágási jelentést tettét május hónapban 194 esetben. Iskolamulasztási bírságnéz befolyt az iskolaév eleje óta 736 P, május hónapban pedig 68 P.

Sodrony ágybetéte

legjobb minőséget készíti

Neumann Péterfia uccá 17

Tátrai levél

Minden évben, mikor a forró nyári napok beköszöntenek, mikor az Alföldön lakónak se nappala, se éjjele a szörnyű hőség miatt; valami csodálatos fájó érzés szállja meg a lelkemet. A szívem is megtelik epedő vágygal... nincs nyugtom... csalogat, hív egy feledhetetlen drága kép. Bármerre járjak, elém bukkan hol ködbe-borultan, hol megvilágítva, a hőcsikkokkal díszített — öreg Tátra! Szüntelen hallom a fenyők zúgását, a kis patak csobogását: „jőjj fáradt lélek, mi megnyughatunk...” Milyen nehéz a lemondás, milyen nagy munkába kerül mindannyiszor a vágyak elfojtása.

Valamikor... régen! Sokszor jártam a paradicsomi szép tájon, talán azért vágyódom utána? De jött a hosszú véres háború, majd a kegyetlen béke!... Elrabolták tőlünk a gyönyörű vidéket. Feláldozták az átkos trianoni határt, s magnehezítették számunkra az odajutást.

Dacos, magyar szívvel fogadalmat tettem, hogy nem lépem át az embercsinálta gyűlölt válaszfalat. Majd, ha a bokréta teljes egészében diszelegni fog újra az Isten kalapján... akkor megyek, hogy lelkembe zárjam a csodás vidéket, hogy fáradhatatlan ábakkal járjam az ismerős utakat... hogy vágyakozó lelkem megpihenjen.

„Ember tervez, Isten végez”. A fogadalmat megszejttem. Betegkísérőnek

szegődtem, mentem, hogy egy szenvedőnek gyógyhelyet keressék. Elindultunk bizó hittel, reménységgel.

Csillagvirágos, gyönyörű hajnalon hagytuk el Debrecen. Az ébredő vidék szépsége nem tudta lekötöni háborgó lelkemet. Elöttem lebegett egy nagy kérdőjel állandóan: „hogy bírom elviselni azt a retentő valóságot, hogy amerre megyünk, az most nem a miénk”? Amint kergették egymást a gyannuban a fájó gondolatok, az ég megszánt. A csillagok egymásután kialudtak, sötétség, sűrű felleg borult az égre, majd megeredt az eső... velem búslult, velem búslult, velem gyászolt a természet.

Záhony állomásán feltűnik a drága magyar zászló, tehát eljutottunk Csonka-Magyarország utolsó megállójához. Nemsokára előttünk a szöke Tisza, hidjának fele a miénk, a másik fele már az ellenségé. Fülemben csendült kis tanítványaim éneke: „Szöke Tisza haragjában megárad”... az emlékezés nem kelt bennem bizakodást, lelkemre ráborult teljesen a bánat.

Csapon tászkáink átvizsgálása után beszállunk a cseh vonatba, mindég jobban távolodunk csonka kis hazánktól.

Kassán hosszabb ideig várakozunk a gyorsra, közben levelező lapok után néztem. Azonnal szemembe tűnt Rákóczi Ferenc koporsója. Kézbe veszem, nézem, nem akarom hinni, közösen a szép koporsó, kétoldalal hatalmas korszok, raituk piros, fehér, zöld szalag

magyar felirással: „fogimnázium tanuló az a másik szalagon volt lehajtva. Ez a látvány egy csepp gyógyszer volt búsló lelkemnek.

Kassától már gyönyörű vidéken, a Hernád völgyében robog vonatunk.

Két oldalt a hatalmas hegyek, a Hernád, hol a jobb, hol a baloldalon kísér bennünket. Nem tudunk eszakadni az ablaktól egészen Poprádfelkáiig (2 és fél órát) a folyosón maradunk. Nézőnk hangtalanul, néha-néha felszakad egy mély sóhaj ajkunkról... tehetetlenségünkben egy fájó könny csordul arcunkra... Szívünkben feljajdul a nehéz kérdés: „vajjon még meddig?”

Igló fele közeledünk... messziről szürkés fekete tömeg tűnik elő. Ködöl az egész hegység. Lassan szakadoznak a felhők, Felkán már teljes szépségében, felséges alakjában áll előttünk a Tátra. Velünk tart egész úton, míg vilamoson Széplakra érünk. A levegő tiszta, az ég is felöltötte gyönyörű kék ruháját, a nap aranyos sugaraival csokolgatta a hegy oldalát; a csúcsok közt levő völgyekből vakítóan csillogtak ki a hőcsikkok.

Titkos vágyam valóra vált... Elöttem van álmaim álma, nem tudok betelni szépségével... de azért nem telik meg szívem örömmel a rég óhajtott viszontlátásra... Sírn tudnék, mint a gyermek, kinek legkedvesebb játékát törtek össze... de a könnyeknek parancsolók! Befelé hullanak szívemre, minden csepp egy sebet, fakaszt azon.

Nég napig maradtam a fenyvesek között, négy napig fényképeket rögzítettem lelkemre a gyönyörű tájról.

Széplakról átmentünk Tátrafüredre, fél óráig sétálgattunk a szép utakon, elnézegettük a sok csinos villát, a hatalmas szalodákat, szanatóriumokat. Betértünk kis „fa” templomába, ahol buzgón imádkoztunk „Nagy-Magyarországiért”. Az öreg Tátrától itt sem szabadultunk, minden úton énk tarult teljes szépségében. Füredről „siklon” mentünk Tarpatakfüredre, ahol a felvidék egyik legszebb kincsét a „vizeséseket” néztük meg.

A sikló kis álmásától könnyen járható hegyi úton szálltunk le a mélységbe, ahonnan égdörgést százszor felülmúló hanggal tört fel a víz dübörgése. Ez a kísérteties zene nem hagyott el bennünket körülbelül háromórás úton.

Mikor az első vizeséshez közeledtünk, a moraj mind erősebbé vált, egyszerre hideg levegő csapott meg bennünket. Megálltunk a zóriás sziklákön, szembenéztünk a rohanó vízzel. A nagy esőzések miatt hatalmas volt a víz ereje. Gyönyörű fehér volt a tajtékzó hab, mikor leesett a sziklára, messze szóródott szét minden cseppje. Ahogy csendesedett a folyása, szép halványzöld lett a színe, majd az ég kék színét tükrözte vissza.

Három vizesésnél töltöttünk hosszabb időt, a negyedikhez, az „Óriás”hoz nem juthattunk el, csak a „Zerge-szálló” elő néztük sokáig. Nagyszerű

Iparügyek állása a múlt hónapban

Az iparhatóság biztos a múlt hónapban részt vett az ipartestület elnöki, tanács és előjárósági ülésein.

Ipari munkakönyv kiadott 55 egyénnek. Ipari munkasváltás történt 350 esetben.

Tanácsszerződés kötött 4 kereskedő vállalkozóval, felszabadult 5, tanviszony töröltetett 2 esetben.

Telepengedélyezési eljárást tartott a hatóság az elmúlt hónap folyamán egy esetben.

Iparjogosítvány töröltetett hivatalból 7 esetben, felek kérelmére pedig 43 esetben.

Új iparigazolvány, illetőleg az elmúlt hónap folyamán 96 egyénnek, akik ipardíj címén a város házipénztárába 960 pengőt fizettek be.

A kiadott új iparjogosítványok iparágak szerint a következőképpen oszlak meg:

Gyümölcskereskedés 14, fűszerkereskedés, kávémérés posztókereskedés, kovács, kerékgyártó, fehérneműkészítés 2—2, szatóc 9, korcsma 8, cipész 5, bentes és mészáros 4, csizmakereskedés, terménykereskedés, fodrász 3—3, óra-ékszerkereskedés, gyufa nagykereskedés, péksüteménykereskedés, főfős, rövidárukereskedés, virstliárus, edény- és tollkereskedés, takarmánykereskedés, élőállat kereskedés, vendéglő, kárpós, cipőkereskedés, iparcikkek kereskedése, dohányzási mellékcikkek kereskedése, szén és tűzifakereskedés, tej és tejtermékek kereskedése, virágkereskedés, gomba kiskereskedés, burgonya-kereskedés, szappankereskedés, ócska-ruhakereskedés, építőmester, címfestő, lakatos, sapkakészítő, cirokseprő készítés, kifőzés, fuvaros, kárpitós, szappanos, nőiszabó, szobafestő, lacikonyha, légyvapatkák készítés, bércéplés, és táskakészítés 1—1.

Jó minőségű téglák és cserép

Eladható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő u. 2. Telefon: 610.

latvány volt, alattunk a széles, mely szakadék, mi fentállunk. Isten tudja hány méter magasságban, messziről az öreg Tátra a Lomnici-csúccsal, s a hegy közepe táján hosszú, széles zústicskában ömlött le a víz, s az elhagyott három vízesés moraja még mindég felhallatszott hozzánk.

Nehezen váltunk meg a remek helyről s sima úton tértünk vissza a sikló-állomáshoz, egy pillanatra sem maradt el tőlünk a Tátra, velünk tartott a vilámoskányárgás útjain is.

Utazásom reggelén kőd ült meg az egész tájat, akármire néztem, csak a nagy szürkéséget láttam. Majd megéredt az eső, zuhogó záporban érkezett be villámcsapásunk felkára. A Tátra, ahogy maradozott tőlünk, mindég másféle világításban tűnt elénk. Néha semmit sem láttunk belőle, majd csak a derekán füstölgött, a tetőn gyönyörű fényben furdott a nap. Felkára érve újra eltűnt, teljesen elzárta a nehéz felhő, amelyből szakadatlanul ömlött az eső egészen Csapig... Csapótl kezdve melegen sütött a nap s Nyiregyháza már beérkeztünk a kánikulába.

Azóta itt is szeszélyesedik az idő, a forró nyár után szomorú őszi napok járnak, azért mégis jó „itt!... „Oda“ csak álmodozni térek... akkor lesz már ott is igazán jó, amikor mienk lesz az áldott vidék... amikor újra „Úr“ lesz ott is a magyar!

Nagy Júlia,
ref. tanítónő.

Keréketörtek egy embert a román csendőrségen

HIHETETLEN KINZÁSOKKAL CSIKARTAK KI VAALOMÁST EGY TEMESMEGYEI GAZDÁLKODÓTÓL. — RÖPC EDULÁKKAL TELT CSOMAG A KUKORICÁSBAN, AMELYNEK NEM AKAD GAZDÁJA.

Kolozsvárról jelentik: Néhány nappal augusztus elseje előtt Csene, temesmegyei község mellett a kukoricában a csendőrséget két kilenc kilogrammos csomagot talált, amelyek lázító tartalmú kommunista röpiratokat tartalmaztak. A csendőrség vizsgálatot indított és ennek során letartóztatta Comanov Obrad csenei gazdálkodót, akinek ügyét tegnap tárgyalta nagy érdeklődés mellett a temesvári törvényszék.

Comanov a tárgyaláson tagadta, hogy bármi köze is lenne a csomagokhoz és kijelentette, hogy a kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet azért írta alá, mert a csendőrségen súlyosan öszszeyverték. Elmondotta, hogy négy napig irtózatosan megkínózták a zombolyai csendőrségen, mert nem akarta

bevallani, hogy a csomagot ő hozta Temesvárról. A vádlott ezután megdöbbenő részleteket mondott el megkínóztatásáról. Kijelentette, hogy

lábánál fogva felakasztották, majd egy kerékre kötötték, amelyet tengelye körül forgattak, miközben a rettenetes fájdalomtól eszméletét veszítette. De ezzel sem elégedtek meg a kegyetlen emberek, hanem amikor felocsolták, tüt szúrtak körmei alá. Borzalmas kínokat állt ki, amelynek nyomai ma is láthatók.

A törvényszék ezután szabadlábra helyezte Comanov Obradot és a tárgyalás folytatását a bizonyítás kiegészítés céljából szeptember 11-re halasztotta.

Egy becsületes ember szerencséje

VAGYON AZ ÓCSKA MELLÉNYBEN ÉS A SZÁZEZRES FÖNYEREMÉNY.

Göteborgbóli írják: Az iskolai dolgozatokat javíttatta egyik este lámpafény mellett ez a svéd tanító, aki történetünk hőse lett. Minthogy egész életén keresztül nem volt valami különlegesen ügyes, egy vigyázatlan kézmozdulattal felborította a tintásüveget és a tinta ráömlött a mellényére. Felesége hasztalan próbálta kivenni a foltot. Végül is nehéz szívvel rászánták magukat, hogy új mellényt vásároljanak. Azaz nem újat, mert az nagyon drága lett volna, hanem egy uraságtól levett, használt mellényt az ócskásnál. Így jutott a tanító birtokába egy mellénynek, amelyet egy nemrégiben elhunyt kereskedő hagyatékából vásárolt a zsidárus. Négy koronát fizetett a tanító a mellényért.

Amikor másnap reggel felvette a mellényt, észrevette, hogy a ruhadarab a vállánál az egyik helyen szakatlanul kemény és vastag. — Megmutatta a feleségének is. Az asszony fejfejtette annál a helynél a mellényt és

egy vastag borítékot húzott elő. Izgatottan bontották fel. Benne szerényen meghúzódba tizenkétezer svéd korona ezres bankjegyekben.

A tanító megijedt a leletre és mindjárt vissza akarta vinni a pénzt az öszeresnek, az asszony azonban úgy vélekedett, hogy jobb lenne előbb megkérdezni a szomszédban lakó ügyvédet, aki okos és jószívű ember hírében állott. Elmentek az ügyvédhez. — Nem is csalatkoztak benne, mert az ügyvéd, miután meghallgatta a dolgot, összekötötte a kereskedő örököseivel. Mondanunk sem kell, hogy az örökösök ugyancsak örültek a váratlan jutalmat állapították meg a derék tanító részére.

A tanító szinte kibújt bőréből az örömtől. Nyomban nagy bevásárlásokat eszközölt és többek között vásároltak egy sorsjegyet is. A sorsjegyet egy hét múltán kihúzták és a tanító kerekén százezer svéd koronát nyert.

Elfogott a debreceni rendőrség egy rovottmultu lótolvajt, aki a megszállott területől hazafelé szöktében elkötött két lovat

Járlat nélkül akarta eladni a lovakat, de rajta vették.

Jó fogást csinált tegnap a debreceni rendőrség. A lóvásárlásban elfogott egy nagystilű, rovottmultu szélhámost, aki járlat nélkül akart eladni két lovat, amelyről hamarosan kiderült, hogy a megszállott területről kötetten el. A szélhámost előállították a rendőrségre, ahol hamarosan kiderült, hogy körözi a veszprémi törvényszék. Így aztán a lókötő egyéb bünelért is felelni fog.

Szép Imre váncsodi születésű 30 éves napszámot már 1925-ben elítélte a veszprémi törvényszék lopásért és sikkasztásért. Szép Imre becsülettel ki is töltötte a büntetését, de mivel szét akart nézni egy kicsit a világban, át szökött a román határon és hamarosan Petrozsényben bukkant fel, ahol a bányászati bányatelepen munkát is kapott. — Szép Imre azonban — úgy látszik,

hónvágyat kapott, vagy pedig az ot-tani hatóságokkal akasztott össze, mert egy szép napon otthagya a kőszénporos Petrozsényt és hála a románvasutakon uralkodó altruista szellemnek, ingyen utazott egészen Nagyváradig. Itt aztán leszállt a vonatról és mivel ezen a vidéken született, ismerős volt a vidékkel és gyalog indult el a trianoni határ felé.

A szép nyári estén kellemes volt a séta, már Bors és Berettyószentjános között járt, amikor két lebélyözött, legelésző lovat vett észre. Szép ötlete támadt, gondolta, — miért ne szaporítsa a magyar nemzeti vagyont, amikor az nem okoz nehézséget és haszna is lehet belőle. Szép csendesen eloldozta a lovakat és elindult velük tovább a határ felé, át is kelt a határon baj

Vizvezetési cikkek

Fürdőszoba berendezése

Bészler és Dávid

vaskereskedésében, Piac u. 7. Kossuth szobor mellett

nélkül a rekvirált lovakkal és behajtotta őket Debrecenbe.

Itt aztán vásárt akart csinálni, a lovakra akadt is volna már vevő, tekintve, hogy nagyon olcsó volt az ára, de amikor a járlat átírására került volna a sor, kiderült, hogy járlat nincs. Ez aztán gyanús volt a vevőnek, rendőrt hívott és Szép Imre, mivel nem tudta a lovak eredetét igazolni, elindult a rendőrral és a két lóval a rendőrségre.

A kihallgatás alkalmával aztán minden kiderült, sőt az is, hogy a veszprémi rendőrség lopás miatt körözi Szép Imrét, akinek egyébként nagyon sok álneve volt és egy idegen névre szóló munkakönyvet is találtak nála, őrizetbe vették és átkísérték az ügyészségre.

Közérdekű levelek

A KERÉKPÁR ÉS MOTORKERÉKPÁR FORGALMÁRÓL

A „Debrecen” folyó hó 20-iki számában közzétett Debrecen sz. kir. város közlekedési szabályrendeletéhez. Az a körülmény, hogy a kerékpár forgalmat betiltják-e vagy nem a város főbb utcáiról, a hatóság dolga. Anélkül azonban, hogy vitázni akarnék e felett a város hatóságával, tisztelettel a következő megjegyzést vagyok bátor megemlíteni. Itt ugyanis szó van egyszerű és motoros kerékpárokról, tehát feltétlenül disztigálni kell, mert előbbiek helyi kereskedelem és ipari megbízásokat bonyolítanak le, — egy másik részük állami és egyéb közhivatal szolgálatában vannak s így valamennyien közérdekű szolgálnak, tehát feltétlenül megengedhető, — hogy a város bármely utcáján szabadon közlekedjenek. Ezek a kerékpározók a közre nem veszélyesek, az utcán pedig ügyszólván lármát sem tesznek. Az utóbbi kategóriába tartozó motoros kerékpározóknak azonban a város főbb utcáin egyáltalán semmi helyük sincs. Mert ezek csak magán és mások szórakoztatásából száguldanak állandóan a nap minden szakában a nagyerdőtől a vasúti állomásig és vissza, ezenkívül mindenütt találhatók a város többi utcáin is, ahol a legnagyobb sebességgel rohannak és idegeket emésztő pokoli zajt csapnak. Nem kimélnek senkit és semmit, még a templomokat sem. Direkt megfigyelésből megállapítást nyert az eléggé el nem ítéhető eset, hogy az egyik helyi templom nyitott ajtaján előtt, ahol az istentisztelet folyt vasárnapi napon, a motoros kerékpáros minden szükséges ok nélkül többször megszálltatta a gép szírenáját, nyilván csak azért, hogy az ott folyó istentiszteletet megzavarja. Más alkalommal ugyanezt tette. Akkor azonban a templomból hallottam fülsiketítő zaját, mely alkalommal egyik mellett álló hívó társam csendesen fülembe mondta a következőket: „Borzasztó ez, kérem, hogy ezek már a templomban sem hagynak békében imádni a jó Istent.” — Mindezek után ezekkel szemben más megoldás el sem képzelhető, mint az, amely őket a város főbb utcáiról és a templomok közeléből kizárja. Minden nem kívánatos zaj és karambol ezeknek a szerepléséhez fűződik. Eppen ezért a város közönsége előtt oly ellenszenvesek, hogy bátran lehet állítani, hogy a lakosság 99 százaléka nem óhajtja őket a város főbb utcáin és a templom terein látni.

Figyelő.

Sáfár Miklós

viz, villamos szerelő, kutfurási és műlakatos vállalati irodáját Lorántffy u. 46. sz. alá helyezte át. Hol továbbra is készít viz és villamos házi berendezéseket, jövizű kutfurásokat és bármilyen műlakatos munkákat. Költségvetés díjtalan. Szíves partfogást kérek.

Teljes tisztelettel
SAFAR MIKLÓS.

A NAP HIREI

Milyen idő volt
és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenté
augusztus hó 25-én.

A délnyugati nagy légnyomás tovább terjedésével és megerősödésével kapcsolatban az Alpeselektől északra anticiklon fejlődött ki, mely nagy intenzitásánál fogva Közép-Európában tartósan szép időt helyez kilátásba. Az esők Európa északi részét kivéve, majdnem mindenütt megszüntek.

Hazánkban tegnap a megélenkült nyugati légáramlás 1-2 foknyi lehűlést és egyes helyeken, különösen a Balaton vidékén esőket okozott. A hőmérséklet azonban így is több helyütt a 30 fokot is meghaladta.

Időprognózis: Néhány napon át változóan felhős, nyugtalan idő.

Az osztálysorsjáték húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 40.000 pengőt nyert: 19582. 3000 pengőt nyert: 53971. — 2 ezer pengőt nyertek: 14553 51003. ezer pengőt nyertek: 1623 8043 15996 26356 33960 51290 62749 64790 74004. 800 pengőt nyertek: 3878 7429 15544 16631 22362 26060 29344 36839 48276 56627 57887 73825. 600 pengőt nyertek: 23352 38097 41978 54345 54625 55494 60782. — 500 pengőt nyertek: 76060 24164 32322 44662 52288 53118 5448354483 66403 69783 70311 77303 79884. — Ezenkívül kihúztak még 400 pengős, 300 pengős és 150 pengős nyereményeket. — A húzás folytatása folytatása folyó hó 26-án lesz.

Szenzáció tartalommal 32 oldalon „Debreceni Haladás” c. mint a „Társadalmi Figyelő” debreceni melléklete gazdag és változatos társadalmi és irodalmi lap jelenik meg Debrecenben. A Társadalmi Figyelő új száma hozza: Nemo, Gecsey és Kiss István regényciklusának folytatását, Nemo, Cegléd, Debreceni stb. az állandó munkatárs-gárda írásait, rovatait. — Kiss István „Debreceni konturok” és „Tiszántúli képek” rovatai. A Figyelő színpadtár és számos mellékletek és kedvezményes új könyvtárak teszik teljessé a lap új számát.

Két debreceni könyvkereskedő ajándéka a „Gyermekek Debreczenje” olvasóinak. Springer József, Piac ucca 38. szám alatti könyvkereskedő öt darab könyvet — Csillag Arthur Piac ucca 20. szám alatti könyvkereskedő pedig négy darab könyvet bocsátott Pali bácsi rendelkezésére azzal hogy azokat ossza ki a „Gyermekek Debreczenje” kis olvasói között. — A könyvek szétosztását a „Gyermekek Debreczenje” augusztus hó 31-iki számában fogjuk közzéadni. Most a sorra kerülő legszorgalmasabb megfejtők kapnak jutalmat.

A tudomány mártírja. Bécsből jelentik: — Ujabb áldozata van a röntgennek. Harminczéves korában meghalt Grete Rotter salzburgi röntgenlaboratóriumi asszisztensnő. A fiatal nő, az orvosok figyelmeztetése ellenére ólommal bélelt védőköpeny nélkül dolgozott a röntgengéppel hosszabb ideig. Néhány héttel ezelőtt a felső combján rosszindulatú daganat támadt. Átment Münchenbe, ahol Sauerbruck, a világhírű professzor operálta meg. Ezek a műtétek 100 eset közül 99 esetben halálosan végződnek. A fiatal nő is meghalt, néhány órával az operáció után.

X Gummikerekű félfedelű hintó eladó. Megtekinthető a Riesz kocsigyár telepén, Hatvan ucca 58. sz. Érdeklődők írjanak Nagy Mórítz Álmosd címre.

LIENER fényképész felvételeket személyesen eszközli. Csapó u. 1 Te'el. 17-22.

Williger Bélát szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró

A debreceni Társadalombiztosító Intézetnél elkövetett nagyarányú sikkasztás ügyében hónapok óta szakadatlanul tart a vizsgálat. A vizsgálóbíró több mint száz tanút hallgatott ki ebben az ügyben. Dr Csáky János vizsgálóbírósegéd Williger Bélát, az ügy egyik gyanúsítottját szabadlábra helyezte. Ezzel természetesen Williger Béla nem szabadul a büntető-

jogi következmények alól, hiszen bűnösségét a kihallgatások során elismerte, csupán lejárt a vizsgálati fogság tartamára megszabott határidő és nem volt indokolva, hogy a volt tisztviselőt továbbra is fogvatartsák.

A vizsgálat változatlan erővel folyik tovább és nem valószínű, hogy tavasz előtt tárgyalásra kerüljön az ügy.

Agyontaposta a megvadult borju. Várdomból jelentik: Riegler Imre, várdombi legény, egy háromnegyed éves borjut vezetett kötelén, amelyet karjára csavart. A borju megvadult s végigpiport Riegleren. A legény azonnal meghalt.

X A debreceni róm. kath. polgári fiúiskolában, (Varga ucca 4. szám) a javítóvizsgálatok augusztus hó 29. és 30-án lesznek. A pótbefrások pedig szeptember hó 1, 2 és 3-án végezzük, délelőtt 8—12 óráig. Igazgatóság.

A debreceni zsidóreálgyimnáziumban, a különbözőzeti és magánvizsgák, folyó hó 28. esütörtökön kezdődnek. Tehát mindazok, akiknek különbözőzeti vagy magánvizsgái engedélyük van, e napon, délelőtt 9 órakor jelentkezzenek az igazgatói irodában. A javító vizsgálatok ugyancsak 28. és 29-én lesznek. A beíratásokat szeptember hó 1, 2, és 3. napjain tartjuk.

Az igazgatóság.

Lopás az állomáson. Lenkei Lajos, 53 éves nagykarolyi tanító, — a Szent Imre ünnepségekre Budapestre akart utazni. A debreceni állomáson kiszállott a vonatból, amikor azonban újból fel akart szállani, észrevette, hogy a tárcáját, amelyben száz pengő és 400 lej volt, kilopták a zsebéből. — Feljelentést tett az állomási őrszobán, ahol elmondotta, hogy két férfi állott mellette és azokat gyanúsítja a lopással. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

X Madarat a tolláról, embert az írásáról és S. Andor grafológust az igazmondásáról ismerjük meg. Fogad Kossuth ucca 26. szám, kapualatt, — balra, mindennap reggel 8 órától, kézből jövőt mond.

Ellopták a kabátját. Kiss Gyula hentessegéd, gróf Leiningen ucca 8. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen, ismeretlen tettes ellen, aki a vágóhídról ellopta a kabátját. A nyomozás megindult.

X Énektanítás. Hangképzés a legelső hangpedagógusok módszerével, előkészítés énekvizsgára, lélegzőtechnika és tökéletes hangvételel tanítása. Pelentkezés naponta 2—6 óráig, Piac ucca 40. első emelet. — Próbának ingyen. — „Helen Society” naponta fogadja a jelentkezőket az angol és francia nyelvre. Gyors sikor. Könnyű módszer. Mindennap délután 2—6 óráig. Magánórák és csoporttanítás. Piac ucca 40. szám.

Köszönet játékonyságért. Annak idején a „Debreczen” indított segélyakciót egy nyomorgó beteg család érdekében és ez az akció sikerrel is járt, mert egyik jölekkü adakozó, — Papp Lajos illatszertáros, kerek egy hónapig mindennap egy kiló kenyeret juttatott a szerencsétleneknek. Most aztán a nyomorgó család hálás köszönetet mond a jószívű adakozóknak, — mert szinte az éhhaláltól mentette meg a szerencsétleneket a jó időben érkező, nem remélt segítség. Mivel azonban a család nyomorusága most sem enyhült, arra kérné a szerencsétlen család a jószívű embereket, hogy segítségüket ne tagadják meg. A családanya most kelt fel gyermekágyból, a férj munkanélkül él, pedig most már valamit dolgozni is tudna. Arra kéri a jószívű embereket, hogy akár munkaalkalmat akár bármiféle adományt kegyeskednének Olajút 35. sz. alá sziveskedjenek értesítésüket leadni.

Fehértói Dániel

Dégenföld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetésel:

Uj. Kormos Sándor cipésmester, életének 32-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 26-án, délután öt órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint tartandó beosztelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

Dudás Ferenc életének 30-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 26-án, délután öt órakor lesz az Árpádtéri templomból a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia 4. temetőbe.

Szekely Mihályné sz. Szücs Mária életének 51-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 26-án, délután három órakor lesz Debrecenből Nyíregyházára szállítva a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után az ottani sírkertbe.

—000—

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Benyuska Béla—Tömöri Márta. — Csonka—Gábor—Varga Ilona. Mészáros Sándor—Horváth Ibolya. Kanczler István—Pácsi Eszter. Katano Lajos—Radó Mária. Lakatos Károly—Petrovics Etelka. Mónics János—Sipos Mária. Szücs L.—Rózsa Katalin. Szilágyi János—Sipos Julia. Viczián Ferenc—Végh Irén.

Születések: Ráthonyi Sándor földmives leány Irén. — Tökés Bernát fiú, leány Erzsébet. — Ferenczi Mihály földmives, leány Eszter. — Nagy Imre földmives, fiú Imre. — Földi Sándor ácssegéd, fiú Sándor. — Tóth Ambrus gépápoló, fiú Pál. — Breznyci András kárpitós, fiú Imre. — Sarkadi József lakatos, fiú József. — Hencz György borbély-m. leány Éva. Kiss Balázs földmives, leány Jolán. — Gáspár József kőműves, fiú László. Márton Mihály cipész, leány Judit. — Kovács József földmives, fiú István. Tóth István földmives, fiú István.

Halálozások: Kun Józsefné ref. 63 éves, Böszörményi út 81. — Szigetközi József ref. 16 napos, Árpádtér 25. sz. Németi János ref. 91 éves, Dózsa u. 21. szám. — Tokai Gábor ref 2. hónapos, Hegyi Mihályné 42. szám. — Szilágyi Sándorné ref. 64 éves, Kádár dűlő 59. szám. — Micsek Mária rk. 6 hónapos, Jánosi ucca 47. szám. — özv Cseh Jánosné ref. 89 éves, Szappanos ucca 21. szám. — özv. dr. Bakóczy Jánosné ref. 57 éves, Boldogfalva ucca 19. szám. — Keller Arthur izr. 45 é. Késes ucca 8. szám. — Székely Mihály né rk. 51 éves, Nyiregyháza. — Sebestyén Imre ref. 39 éves, Garbolcz. — Szimon Alajos rk. 5 hónapos. — Sinka Edit ág. ev. 16 hónapos, Nyiregyháza, ref. 3 éves, Gázgyár ucca 6. sz. Kormos Sándor rk. 32 éves, Dorozsma Papp Lajos ref. 3 éves, Gázgyár ucca 6. szám. — Péter Ferenc gk. 46 éves, Bújdósó ucca 34. szám. Dudás Ferenc ref. 30 éves, Rakovszky ucca 18. sz. Tóth Gáborné baptista, 56 éves.

Üzletáthelyezés.

Órás és órszertizletemet Hatvan ucca 71. a ól Csapó-u. 9. szám alá helyeztem át.

Wertheimer Herman.

Killer Edénél a csóbb

most, mint valaha. Fennállásom óta egyetlen törekvésem, hogy

Killernél szebb és jobb butort

kapthasson. Hálószobák, ebédlők, úriszobák és mindenféle butor- és kárpitósáruk beszerzésénél

Saját érdeke tehát meggyőződni,

hogy ez nem üres reklám. Tegyen hát egy próbát és látogasson meg, minden vételkényszer nélkül és meggyőződik, hogy

legelőnyösebben vásárolhat Killernél

Debrecen, Piac ucca 68. sz.

Gyászrovat

ROSTÁS ISTVÁNNÉ NEMETÉSE.

Nagy részvét mellett temették el tegnap Rostás Istvánnét, Rostás István ny. rendőrkapitány nejét. A temetés a Kossuth uccai templomban kezdődött. A volt főkapitány gyászában osztrókodtak egykori munkatársai. — A gyászolók sorában ott láttuk Komlósy Pál ny. rendőrfőtanácsost, Harsányi Imre ny. rendőrkapitányt kamarai titkárt, Olasz Vilmos ny. rendőrkapitányt kamarai fogalmazót, Oláh Gyula ny. rendőrfelügyelőt, Kulcsár Imre ny. főtisztviselőt és Kovács János tisztviselőt. A gyászszertartás után az elhunyt uriaszony hült temetést a Kossuth uccai temetőben helyezték örök nyugalomra.

—o—

— Debreceni Vadásztársulat értesíti tagjait, hogy a társulat terülről készített új vadásztérképét, augusztus hó 30-tól kezdve a pénztárostól áll lehet venni.

X A cserépkályha olesó fűtőtest, — kevés fűtőanyaggal tartós, sok és kellemes meleget ad. Cserépkályhák nagy választékban vannak raktáron, minden szín és nagyságban. Úgyszintén porcellán takaréktűzhelyek. Előállalom cserépkályhák átrakását és tisztítását, jutányos áron helyben és vidéken, Krisch Károly kályhás-mester, Debrecen, Ferenc József út, (volt Piac ucca) 89. szám. Telefon: 12 18. szám.

X Orvosi hír. Dr Leitner Adolf orvos belgyógyász, nyaralásáról hazakerült és a rendelését Széchenyi ucca 11. számú lakásán megkezdte. Telefon: 4—36. szám.

— Hamis egypengősök kerülnek forgalomba az Alföldön. A szentesi csendőrségen gyors egymásutánban kellen tettek feljelentést amiatt, mert hamis egypengősökkel becsapták őket. Az első hamis pénzt egy piaci árú vette észre, amásikkal pedig a múzeum őrének fizetett valaki. A rendőrség a hamis egypengősöket lefoglalta és egvüttal széleskörű nyomozást rendelt el, mert alaposnak látszik az a feltevés, hogy a hamis egypengősök a környéken készülnek. Kecskeméten is forgalomba került a napokban több hamis pengős és a nyomok Csongrád megyébe vezetnek. A hamis pengősök gyengén sikerült hamisítványok, az eredetnél halványabb színűkről és könnyebben súlyukról könnyen felismerhetők.

X Iskola könyvelt már most megkezdte, használt tankönyveket veszünk eladunk. Jobb most, mint a szeptemberi torlódásban. — Irószerek, rajzszerek, legnagyobb raktára Antalffy József cégnél, Szent Anna és Varga u. sarak. Telefon: 612. szám.

— Egy öreg püspök kimentett egy fuldokló fiút, de ő maga meghalt. — Londonból jelentik: Egy közeli tavon amely weekend célokra szolgál, felhúzóeszköz szerencsétlenség történt. Egy cserkészcsoporthoz egyik 12 éves tagja a tó egyik veszélyes helyére úszott ki ahol görcsöket kapott és elmerült. A fiú menthetetlenül látszott Thomas Thurner 65 éves anglikán püspök, aki a közelben tartózkodott, hirtelen elhatározással a vízbe ugrott, hogy a fiút megmentse. Sikerült is a cserkészfiút megtalálni és a part közelébe vinnie, ahol azonban a püspök, nyilván a kiállított izgalom hatása alatt, szívszélhűdést kapott és a vízben azonnal meghalt. A cserkészfiú életbenmaradt.

— Megjelent Pali bácsi könyvtárának első száma. Megjelent Pali bácsi könyvtárának az első száma, mely igen szép kiállítású képes meséskönyv és a „Debreczen” olvasói darabonként ötven fillérért kaphatják a Debreczen szerkesztőségében és kiadóhivatalában

Első urvacSORAOSZTÁS
a Kerekes telepi imaházban

Az elmúlt hetekben rendkívüli intenzív lett a hitélet a Kerekes telepen. A hívek szorgalmasan járnak abba a kis imaházba, melynek létesítése egy áldozatos életű, özv. Ferenczy Józsefné nevéhez fűződik. Ő volt az, aki az imaház berendezéséről gondoskodott s a szent és nemes célért oda áldozta a lakbárt is. Ebben a 80—90 hívőt befogadó imaházban vasárnap volt az első urvacSORAOSZTÁS. Mint egyik olvasónk, Illisz Mihály ottani lakos közli velünk, igen szép ünnepély színhelye volt a kerekestelepiek Biblia Köre. Az urvacSORAOSZTÁS alkalmá-

ból dr. Ferenczy Gyula ny. egyetemi tanár mondott magas szárnyalású gyönyörű beszédet, melyben költői szavakkal emlékezett meg az első urvacSORARÓL. Utána a hívek szoltárokát énekeltek.

A kerekestelepi imaházban egybéként minden szombaton este 7—8 órakor bibliaóra van, melyet Nagy István lelkész tart. Jellemző a környékbeli lakosok buzgó, vallásos életére, hogy a Gerébi telepről is számosan látogatják meg a Biblia Körét, ahol Madarász János buzgólkodik a hitélet kimélyítésén.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 17.29, 17.33, 17.20, 17.10, 17.04, 17.01, 17.03, 17.00, zárlat 17.01—17.03; márciusra 19.00, 19.08, 18.94, 18.88, 18.78, 18.70, 18.77, 18.71, zárlat 18.71—18.73; zárlat 18.71—18.73; májusra 19.53, 19.54, 19.42, 19.36, 19.26, 19.24, zár'at 19.24—19.26.

Rozs októberre 11.10, 11.12, 11.15, 11.00, 10.80, 10.90, 10.92, zárlat 10.92—10.93; márciusra 12.35, 12.33, 12.29, 12.21, 12.12, 12.03, 12.10, zárlat 12.13—12.15.

Tengeri szeptemberre 16.30, 16.15, májusra 16.20, 16.21, 15.93, 15.98, 15.94, 15.93, zárlat 15.93—15.95.

Transito tengeri májusra 14.20, 14.00, zárlat 14.00—14.10.

A Budapesti Árútszde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 17.10—17.50, 78 kg 17.30—17.70, 79 kg 17.40—17.90, 80 kg 17.50—18.00, felsőtiszai, 77 kg 16.75—16.95, 78 kg 16.85—17.15, 79 kg 17.05—17.25, 80 kg 17.15—17.35, jász. 77 kg 17.05—17.35, 78 kg 17.15—17.35, 79 kg 17.35—17.65, 80 kg 16.75—17.75, dunántúli 77 kg 16.65—16.85, 78 kg 16.75—17.05, 79 kg 16.95—17.15, 80 kg 17.05—17.25, pestvidéki 77 kg 16.65—16.85, 78 kg 16.75—17.05, 79 kg 16.75—17.05, 80 kg 16.95—17.15, 80 kg 17.05—17.25, bácskai 77 kg 16.65—16.85, 78 kg 16.75—17.05, 79 kg 16.95—17.15, 80 kg 17.05—17.25.

Rozs pestvidéki 10.15—10.25, egyéb rozs 10.15—10.25, tak. árpa I. 14.75—15.25, tak. árpa II. 14.00—14.50, felsőmagyarországi sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 16.75—17.75, repce 27.50—28.00, tiszai tengeri 16.25—16.50, egyéb tengeri 16.25—16.50, zab I. új 16.25—16.50, korpá 9.10—9.30.

A termény- és magpiac felhivatalos árjegyzései: Fehérbab 41—43, biborhere 35—38, fehérhere 150—170, baltacim 32—34, Viktória borsó 16—19, expressz borsó 15—17, lenmag 37—41, tavalyi búkköny 20—22, szőszös búkköny 32—38, kendermag 33—45, tökmag 33—35, mák 72—74.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS
TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 15.50—15.00 és a boletta, rozs 10.00—9.50 és a boletta, árpa 14.00—12.90, zab 14.50—14.00, tengeri 14.80—14.00, lucerna 7.50—5.00, széna 5.50—4.50, lóhere 6.00—5.00, búkköny 4.50—4.00, szalma (alom) 2.00—1.50, szalma (rozs) 2.50—2.00, zsupszalma 3.50—3.00, egy kéve 16—14 fillér.

A lemergi nemzetközi vásár szeptember elején lesz.

A kereskedelmi és iparkamara értesíti érdekltségét, hogy a tizedik nemzetközi keleti vásár szeptember 2-ától 16-áig tart. A vásárgazdálkodás ellenében minden kiállító

vagy látogató a lengyel vasúti vonalakon 50 százalékos utazási kedvezményben részesül. A magyar államvasutak vonalain szintén kedvezményesen lehet a vásárra utazni.

Versenyárgyalás
az állami lótenyészintézetek
1930. évi zabszükségletére.

A Kereskedelmi és Iparkamara értesíti érdekltségét, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter az állami lótenyészintézetek részére szükséges zab szállítására versenyárgyalást hirdetett meg. A debreceni kamara kerületében levő mén-telep részére ab Debrecen város 1.800 q (180.000 kg.), a jászberényi mén-telep részére ab Jászberény város 800 q (80.000 kg.) zab szükséges. miert is értesítettnek az árlejtésen résztvenni óhajtok, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszterium lótenyészeti számvevőségéhez — (Budapest, V., Kossuth Lajos-ter 11. V. emelet 518 ajtó) 1930. évi szeptember hó 11-én, délelőtt 10 óráig szabályszerű bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatukat zárt és lepecsételt borítékban benyújthatják.

Felhívjuk az érdekelteket, hogy megbízhatósági bizonyítvány kiadása iránti kérelmüket a versenyárgyalás határnapját megelőzőleg legalább 3 nappal a kamarához nyújtsák be, mert azok kiállítása bizonyos előírt formások betartása mellett történik, amely időt vesz igénybe.

26378—930. II.

HIRDETMEY.

Nemzeti érdekek, hogy a gazdaság jószágállományában, de különösen tenyészállományában rejlő nagy értéket — melynek megvédése nemcsak magán-, hanem nemzeti érdekek is — minden bekövetkező károsodás ellen megvédje, állati betegségek, elemi csapásból eredő súlyos kockázatot csökkentse.

Fent megjelölt károsodást mindenki csak úgy hárfithatja el, ha a biztosítással kapcsolatos állategészségügyi intézkedések az állattenyésztésnél alkalmazatnak.

Fontos tehát, hogy a gazdaság jószágállományánál bekövetkező elhullásból eredő veszteség elkerülése végett jószágait teljes garanciát nyújtó vállalt kötelezettségeit pontosan teljesítő, tekintélyes biztosító intézeteknél biztosítsa.

Ilyen megbízható a gazdaságszolgálat által állami hozzájárulással alapított biztosító intézet a többek között a Gazdák Biztosító Szövetkezete (Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám), továbbá a Magyar Kölcsonös Állatbiztosító Társaság (Budapest, IV., Vigadó-ter 1. szám), mely intézetek az államtól anyagi támogatáson kívül erkölcsi támogatásban is részesülnek.

Akik tehát jószágállományát biztosítani kívánják, forduljon nevezett biztosító intézetekhez.

Debrecen, 1930 augusztus 23.

ZÖLD JÓZSEF s. k.

tb. helyettes po'gármester.

NYILT-TÉR

*E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Külváltan élő feleségemért — semmi néven nevezendő fizetést nem vállalok.

Debrecen, 1930 aug. 25.

Hordán György,
Honvéd u. 21.

Szenzációsan szép és elsőrangú minőségű, őszi és téli gyanjszövet-különlégességek megérkeztek: Feldheim Imre posztóházába, Piac ucca 43. sz. (Svetits palota). — Figyelje kirakataimat! — Olesó, határozott rakl — Tiszti anvakok minden árnyalatban!

„Salgó” Imperiál
konyak
az elismert és kedvelt márka.

SPORTHIREK

Javuló játékkal biztosan győzött
a Bocskay a Nemzeti felett

BOCSKAY—NEMZETI 4:1 (1:1)

A közeli bajnoki szezonra való előkészítés munkájában vasárnap a harmadik mérkőzését játszotta a Bocskay a Nemzeti komplett csapata ellen és bár sem a mérkőzés, sem a mérkőzés sem a Bocskay csapata nem nyújtotta még azt, ami nyugalommal tölthetné el a drukkerhadat, de mégis a már lejátszott három mérkőzés munkájának a hatása meglátszott a csapatban, amely itt-ott egészen elfogadható játékokat produkált, csupán egy-két poszton szorult sürgős korrekcióra.

A Nemzeti, amely szintén komolyan készül a szezonra, hogy jobban szerepeljen, mint a múlt évben, jó ellenfele volt a csapatnak és nem az igyekvő és sokszor formásan játszó fekete-fehér csapatoknál, hogy nem tudtak több gólt rugni a Bocskay bizonytalan védelmének.

A Bocskay vezetősége ismét kísérletezett a csapatösszeállításával és még mindig nem alakult ki a végleges csapat. A csatársor összeállítását még nagyon sokféle módon lehet variálni. A Markos—Vincze—Telek—Bobák—Sem'er összeállítás kétségtelenül jobb, mint a múlt évi összeállítás, de ezen is lehet javítani. Bobák kétségtelenül nagyon gólképes, de a mezőnyjátéka nagyon sok kívánnivalót hagy hátra. A belső játéka még bizonytalan, a hosszú szöktetései is nagyon sokszor használhatatlanok. Amellett nem küzd a labdáért sem. Sem'er összekötőben sokkal lendületesebb és jobban is össze van szokva Telekkel. Amellett, mint szélső, nem annyira gólrátörő. A csatársor jobb oldalát viszont Vincze egelőre nagyon győngye játéka megbénítja, nem is beszélve arról, hogy Markos nagyon önző, Mertin, aki a II. féldőben játszott, bár nagyon igyekezett, kirí az együttesből.

Felvetődött a csatársornak egy új kombinációja is, amelyet egyesek jónak tartanak. Vincze tréningeken már játszott balszélsőt és pompás technikai felkészültsége, gyorsasága és lendülete folytán ezen a poszton is megállná a helyét. Ebben az esetben Sem'er játszhatna balösszekötőt, Telek természetesen megmaradna a csatársor tengelyében. Bobák jobbösszekötő, míg Markos továbbra is eredet posztján játszana. Nem ártana ezt az összeállítást sem kipróbálni.

A fedezetsorban Mór é féldőt játszott és ez a talentumos fiatal játékos nagyon sok jó tulajdonságot árult el, de még nem az, akire a Bocskaynak szüksége van. Talán egy év múlva, mint Sággy tartaléka elfoglalhatná standard helyét a fedezetsor tengelyében.

Sággy a II. féldőben foglalta el a posztját és a közönség nagy ovációja kellőképpen demonstrálta, hogy mennyire a szíven viseli a centerhalf-kérdés megoldását. A II. féldőben azonban a játék irama meglehetősen lanyha volt már és így Sággynek kevés alkalmat volt jelenlegi formájáról tanúságot tenni. Volt néhány nagyon jó momentum, amelyek azt mutatják, hogy megfelelő tréninggel nagy erőssége lesz a csapatnak. Örvedetes volt, hogy mellette úgy Vampetich, mint Keviczky nagyon jó formát játszottak ki.

A közvetlen védelem is nagyon fájó pontja a csapatnak. Valósággal égető kérdés a Molnár győngye játéka. A lista labdákat erőlyesen elrugja, de a helyezkedése annyira győngye, hogy amikor Molnár oldalán támad az ellen-

fél, Fejér dr már szalad át a másik oldalra segíteni. Talán a centerhalf kérdésénél is égetőbb a balhátvéd kérdése. A két kapus, Farkas és Hübner egy-egy féldőt védett és mindkettőnek voltak jó momentumai. Farkas jobb helyezkedéssel a gólt védhette volna.

A Nemzeti csapata nagyon igyekezett, a mezőnyben szépen játszottak, de a kapu előtt még bizonytalanok. A csatársorban a jobboldal tűnt ki, a fedezetsorban a kis Bartos elsőrangú, a két hátvéd megfelel. Gallina ügyes kapus.

A mérkőzést a Bocskay nagy lendülettel kezdte és a 10. percben Markos lövését Gallina felüli, Bobák részen és befejei. 1:0. A Bocskay támad tovább is, de a csatárok sok jó helyzetet kihagynak. A 20. percben a Nemzeti jobbszárny veszélyesen támad, Odry

A magyar válogatott víziló csapat tölénnyesen nyerte első mérkőzését Nürnbergben

MAGYARORSZÁG—FRANCIAORSZÁG 12:2 (8:0).

Nürnberg, augusztus 25. A víziló torna első mérkőzése ma délután folyt le Belgium és Anglia között, melyet Belgium nyert meg 5:2, féldő 3:1 arányban.

Nürnberg, augusztus 25. A víziló torna második mérkőzésén Magyarország Franciaországgal került szembe, melyet egyoldalú fölényes játék után 12:2, féldő 8:0 arányban győzött le. A magyar csapat a játék kezdetétől fogva a kezében tartotta a mérkőzés sorsát és az egyik gólt a másik után dobta. Szünet után a magyar együttes lefékezett és a francia csapat a ma-

FUTBALLEREDMÉNYEK.

A Ferencváros csapata vasárnap Belgrádban megismételte szombati bravurját és remek játékkal 5:2-re legyőzte a Jugoszlávia csapatát. Újpest nagyon győngyén szerepelt a Tepítzer FK ellen, mert csak a II. féldő utolsó perceiben egy vitatható 11-esből tudta a vendégcsapat egygólos előnyét ki-egyenlíteni.

Sabaria—Slovan (Bécs) 0:0.
Budai 11—Kispest 5:2.
Pécs-Baranya—Vasas 6:2.
Bástya—III. ker. FC 2:0.
Attila—DVTK 9:1.

BÉCS:

Fall Rivers—Ausztia 3:1.

PRÁGA:

Slávia—Spárta 2:2.

A HUNGÁRIA

Csikágóban két győzelmet is aratott. A Makkabi csapatát 7:2-re, a Sparta csapatát pedig 5:1-re győzte le. A csapat kedden Detroitban, csütörtökön New-Yorkban játszik és pénteken indulnak haza.

AZ AMATŐRBAJNOKSÁGBAN

vasárnap volt az első forduló. A DKASE 4:0-ra győzött a NemFK csapata fölött, a DVSC 3:1-re verte a NyÖTSE-t, a NyTVE csak nehéz küzdelem után tudta legyőzni a jó védelmü, de gólképte'én DMTE-t. A KSE hatalmas gólaránnyal, 8:0-ra verte a Textilgyár csapatát, míg a DTE 1:1-re végzett Mátészalkán a MTSE-vel. NSE—PMÁV 3:3.

A DEAC

víziló csapata a II. oszt. bajnokság során 7:0-ra verte a Postást, míg a

elfut Molnár mellett és nehéz szögből, a labda a belső kapufáról bepattan. Elénk iramu a játék, a Bocskay sokat támad, a Nemzeti is veszélyes, de újabb eredményt egyik csapat sem ér el a féldőben.

A II. féldőben a Bocskay változtatott összeállításán. Mertin a balszélső, Sággy a centerhalf és Hübner a kapus. Új dresszt is vált a csapat, de rendkívüli figyelmességre vall, hogy a sok dresszel rendelkező debreceni csapat olyan dresszt vesz fel, amelyet alig lehet a Nemzeti dressztől megkülönböztetni. Heves iramban indul a játék, mindkét csapat vezet jó támadásokat, de a Bocskay ér el eredményt, Telek pompás passzal kiugrasztja Semlert, aki élesen a léc alá lö. 2:1. Telek remek lövése a kapufáról pattan vissza, veszélyes a helyzet, de végül is Gallina remekül ment. Telek újból kiugrasztja Semlert, akinek a lövése félre megy, ám Vincze részen van és szép gólt rug. Semler megsérül, helyére Bobák áll be, aki rövidesen meg is mutatja, hogy ő lesz a Bocskay gólköröndere, mert Markos pompás beadását a kapu előtt elszipi és már bent is ül a gól. 4:1.

A mérkőzést Szabó Kálmán vezette.

v. n.

gyarok elbizakodottságát kihasználva, két szerencsés góllal szepített az eredményen. Az első négy gólt Német dobta, a következő kettőt Kesserü I. A féldő utolsó két gólját Német helyezte a francia csapat hálójába. Szünet után Német újból két gólt dobott, ezután érik el a franciák két góljukat, melyre a magyarok Kesserü I. és Homonnai révén két további góllal feleltek.

A torna első napjának utolsó mérkőzését Németország és Svédország játszotta, mely az erőviszonyoknak megfelelően a német csapat 7:0 (5:0) arányú győzelmével végződött.

DUE 7:0-ra kapott ki az NSC-től. — Szombaton a NSC 5:0-ra győzött a DEAC fölött, a Postás pedig 2:0-ra a DUE fölött.

A FTC

Springer-díjas atlétikai versenyt a MTK nyerte 29 ponttal, 2. FTC 19 pont, 3. UTE 14 pont. A MAC és a BBTE atlétái nem indultak.

CSIGEKERTI FC—JÓZSA FC 4:3 (4:0)
Gólvök: Vas 4, illetve Horváth. A Csigekektől jök voltak: Sipos, Vas, Szabó II., Rácskay, Komád, Csóka, Nagy I. és II., a Józsa FC-ből pedig Horváth.

D. HUNYADI FC—SÁMSONI AC
1:0 (1:0).

A mérkőzés egyetlen gólját Máthis rugta. Jök voltak: Varjas, Kiss, Szabó I., Némethi, Máthis, Gyarmati és Tarr, Barna.

DOHÁNYGYÁR—BALMAZUJVÁROS
1:0 (0:0).

A második, azaz a reváns meccsből ismét a nagyobb tudású dohányosok kerültek ki győztesként, pedig az első féldőben nappal és széllel játszanak szembe. A második féldőben mind a két csapat erősen befeküdt a játékba, hogy a győzelmet a maguk számára szerezzék meg, ami az állandóan nyomott Dohánygyárnak sikerült. Az utolsó percekben sikerült volna egalizálni Újvárosnak az egy gólos előnyt tizeneggyessel, melyet a bíró kétszer rugatott, de mind a kétszer mellé ment.

A DEBRECENI TORNA-EGYESÜLET birkozó szakosztályának vezetősége értesíti a szakosztályi tagokat, hogy a

nyári birkozó tréning szünet alatt hét-főn, szerdán és pénteken délután 5 órától kezdődő s az egyesület nagy-erdei soprttelepén tartandó atlétikai tréningeken résztvehetnek.

FELHIVÁS.

Felkérem a Börösök összes játékosait, hogy folyó 26-án délután fél négy órára a DTE pályán jelenjenek meg a Világítási vállalat elleni tréningmérkőzésre.

A debreceni kir. járásbírósg, mint
telekkönyvi hatóságól.

14817—1930. tk. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY-
KIVONAT

Fried Hermann végrehajtatónak Gál Istvánné Berecz Juliánna debreceni Kismacs 24. lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 200 P. tőkekövetelés és járulékal behajtása végett a debreceni kir. járásbírósg területén lévő, Debrecen városban fekvő s a debreceni 12934. sz. helyben A. I. 1—2. sor 31722/2, 31723/7 hrsz. a. fogalt 3 hold 691 öl területű szőlőre a Maeson 2286 P. kikültési árban azzal, hogy miután ezen ingatlanra Berecz József javára bekebelezett C. 3. alatt holtig tartó haszonélvezeti jogot megelőző jelzőlog van bekebelezve, amennyiben az ingatlan vételára a haszonélvezeti jog fenntartása mellett 4000 P. vételárat el nem érné, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül a kitűzött halánapon újabban fog elárvereztetni.

Az árverést 1930. évi szeptember hó 30. napján délelött 9 órakor a debreceni telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Deák Ferenc u. 17. sz. 1. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikültési ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikültési ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kikültési ár nál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikültési ár százaléka szerűt megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegszítetni.

Debrecen, 1930 május 24. napján.

Dr KOÓS s. k.

jb. alelnök.

A kiadmány hitelesítő:

SZENTGYÖRGYI

kiadó.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. I. A lord címe a következő: The right Honourable Lord Rothermere P. C. Claridge Hotel London. — Lehet magyarul is írni, mert a lordnak van magyar tiltkára. Felesleges a levélhez valami okmányt mellékelni. Egyéb irányban, sajnos, mi segítségére nem lehetünk.

Minden darabért
felelősséget vállal

a
Fairpar butorüzlete

Király ucca 4. szám.
Címre ügyeljen.

26667—1930. II.

HIRDETMÉNY.

M. kir. földmívelésügyi miniszter ar mint az elmúlt évben, ugy a f. évben is a gazdaközönségnek eredeti nemesített buzavetőmagokkal kedvezményes áron ellátását vette tervbe.

Ezen akció keretében eredeti nemesített buzavetőmagot azzal a kedvezményrel oszt ki a földmívelésügyi miniszter megbízásából a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara Hunyadi u. 5. sz. alatti helyiségében, ahol a további felvilágosításokat meg fogják kapni. Debrecen, 1930 augusztus 23.

ZÖLD JÓZSEF s. k. tb. helyettes po'gármester.

VARROGEP

Tekintettel arra, hogy a nemesített vetőmag csak helyes talajmivelés esetén válhatik be és biztosíthat nagyobb terméshozamot, e kedvezményes vetőmagban csak oly gazdák részesíthetők, akik földjüket jól művelik, a tarlóhántást mindenesetre elvégzik.

A kedvezményes áru vetőmagban ré-

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkkel álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyújt felvilágosítást.

Allást kereső férfiak

Nyugdíjas
Tisztviselő irodai, pénztárnoki vagy ehhez hasonló állást keres szerény díjazással. Cím a kiadóban. 1572

Jobbmegjelenésű
Férfifodrász-segéd, ki női hajvágást is precízen végzi, szeptember elsejére állást keres. — Cím: Kossuth ucca 1. Urikaszinó. 1733

Allást kereső nők

Gépirónői
Állást keres, fiatal úri-leány, szerény fizetés-sel, Thaly Kálmán u. 4. első ajtó. w

Betöltendő állás férfiak részére

Irodaszolgának
felvétetik, lehetőleg női len vagy nyugdíjas, — ezer pengő készpénz-óvadékkal, havi hatvan pengő fizetés és jutalék ra. Bővebbet Nagy hirdetőirodában, Csapó u. 56. szám. 1754

Borbélysegéd,
jó munkás, azonnal be léphet, vasúti fodrász-nál, pályaudvar, Kelemen. 1720

Cipészsegédek
textmunkára és egy kifutó felvétetik, Mester ucca 32. sz. Kovács. 7156

Ügyes

ügynököket keresünk Debrecen, Hajduböszörmény és környékére. — Csakis jó megjelenésű és beszélőképességű — urak jelentkezzenek. — Singer Varrógép Rt., — Debrecen, Piac 79. 1482

Házmasternek
gyermektelen házaspárt keresek. — Károly Ferenc József út 23. számú házhoz. Értekezni lehet Péterfia ucca 16. sz. tulajdonosnál. 1137

Egy jó munkás
borbélysegéd, vidékre azonnali belépésre felvétetik. Jelentkezni lehet Törzsök József, Teleki uccai borbélyüzletben. 1700

Kifutónak
rendes fiút felvesszünk, Grünfeld Adolf és társa (Kistemplom mellett). 1764

Jómunkás
csizmadiasegédnek női s férfi munkára felvétetik, Árpádtér 34. sz. 1764

Kifutó fiút,
ügyes, fiatal felvesz, Royal, divatház, Ferenc József út 85. sz. 1757

Klágénfurthól
érkezet szorgalmas és megbízható német leány gyermekek mellé szegődne, esetleg szobaleányi teendőket is vállalna. Schütz, Piac u. 59. 1660

Betöltendő állás nők részére

Kéziléány
tömegfőzésben jártas, ki szakácsnőt helyettesíteni tud, felveszek. — Farkas tápint. gondnok, Kollégium. 1522

Keresek
egy középkorú magános asszonyt aki minden házi dolgot vállal, Györy csemegeüzlet, — Kálvintér 3. 1755

Bejárónő
szeptember hó 1-től alkalmazást talál, Péterfia ucca 61. Kovács Gyulánénál. 1743

Fiacskámhoz
játékszótársnak keresek, fiatal német leányt, csa ládtagnak tekintjük, — Kulcsár, Kálvintér 4. 1711

Fűszerszakmában
jártas kiszolgáló lányt felveszek, Katz, Széchenyi ucca 23. 1725

Segéd lányok
és tanulók felvétetnek, állandó munkára, Piac ucca 58. első emelet. 1718

Németül tudó
leány, papírüzletbe, — azonnal felvétetik Kulcsár Imre fia Kálvintér. 1702

Jobb családból való
tisztességes intelligens fiatal leányt, házi leányként felvennék. Értekezhetni lehet Simkovics virágüzletében. Kossuth ucca 11. 1698

Gazdasági eszközök

Egy
nagy konkolyozó olesón eladó. Arany János u. 19. szám. 1288

Oktatás

Gyorsírást,
géprírást tanítok biztos kipróbált módszerrel. Darabos ucca. 1. első emelet, déli fél 1 órától fél 2 óráig és este fél-hétől. 1309—IX-4

Bútorok

Egy
fél hálószoba és konyhaberendezés sürgősen eladó, Gólya ucca 4. szám. 1566

Élelmiszer és ital

Bor
60 fillér, kitűnő zamattú kihordásra Dénesnéi, Czegléd u. 22. 12-8-26

Zamatos bor 64 fill.
5 liter vételnél 60 fill. 10 liter vételnél 58 fill. Otelló vörös 80 fillér, 5 liter vételnél 72 fillér Üvegeket veszek magas áron. Glück I. Magoss-György-ér 9. szám. bor- és csemegeüzlet. Ugyanott segéd felvétetik. 16—9—15

Lenese,
idei, felvidéki, nagyszemű, zsizsikmentes kapható termelőnél, öt kg. tételben, kg-ként 1 pengőért, nagy tételben árcsökkentéssel. — Vénkert, Domokos Lajos ucca 6. szám. S.

Hangszerek

Iskolahegedűk,
vonók, tokok, mindenemű hangszerek, húrok és alkatrészek — zűkségletét legelőnyönyösebben beszerezheti Szendrő hangszerárúházában, Balthyánv u. 22. szám. 16-9-24

Zongora
eladó. — Megtekinthető Piac ucca 7. 1532

Autó, motor, kerékpár

Autóvezetői
tanfolyam kezdődik — szept. 1-én. Csobai mérnök, Miklós u. 36. 1120

Teljes ellátás

Egy
kis diákot elfogad özv. urinő teljes ellátásra, havi 50 pengőért. Rákóczi u. 29. szám, ahol jó nevelésben is részesül. 7129

Iskolás
leányokat teljes ellátásra elfogadok, Méliusz-tér 4. szám. 1760

Egy
vagy két felsőbb iskolás leánykát, teljes ellátásra elfogadok, ahol igazi szülői szeretetben részesülnek. Cím a kiadóban. 1573

Két
középkolász kislányt teljes ellátással felveszek. Rákóczi 9., uccai lakás. 631-9-12-ig

TELJES
ellátásra külön szobában elfogad két középkolász tanulófiút vagy leányt iskolai időnyre — keresztény úri család. Domokos Lajos ucca 6. — központtól 12 perc. s

Izr. család
egy-két iskolai leánytanulónak lakást, esetleg ellátással adna, — Hatvan ucca 36. szám, egész hátul a kereszt-épületben. x

Középkolász
növekedőket, teljes ellátásra vállalom, zongora használatl Nagy Károlyné, Kétmalom u. 4. szám. 1111

Tisztviselőnő
teljes ellátást keres családi körben nyugdíjas özvegnél. Ajánlatokat mielőbb „Otthon” jelígre. 1392

Teljes
ellátásra 3 középkolász tanuló vagy egyetem hallgatót vagy hallgatót felveszek. — Bethlen u. 56. 1289

Két középkolász
tanulót felvesz, teljes ellátásra, nyugalmazott főjegyző család Magoss György-tér 28. 957—VIII.—30.

Szolíd
családnál egy r. kath. elemi vagy polgárista leány a folyó tanévre teljes ellátásra felvétetik. Rákóczi u. 18. x

Középkolász
tanulókat teljes ellátással elfogad, özv. Oláh-né. Kőlcsey ucca 1. sz. 1761

Közponon
úri család, elvállal teljes ellátásra, két középiskolai tanulót, esetleg külön szobába. Rákóczi ucca 12. 1758

Diákot,
teljes ellátásra, fürdőszobás lakásba felveszek, Simonffy ucca 13 földszint. 1750

Gyermekszertő
házaspár vidéki iskolás gyermeknek teljes ellátást ad. József kir. herceg ucca 45. 1740

Két középkolász
tanulót, teljes ellátásra külön szobával, zongorahasználatl, elfogadok, Bethlen ucca 68. első ajtó. 1741

Gyermektelen
családnál 2 középkolász fiú v. leány tanuló teljes ellátásra felvétetik. Tóth Jenőné. Arany János u. 11. 620-8-31

Tanár
középkolász növendőket teljes ellátásra elvállal. Cím a kiadóban. 1025

Iskolákhoz
közellakó tanár az iskolai évre teljes ellátásra elvállal 2 középkolász fiú vagy leánytanulót. Zöldfa u. 7. sz. xx-IX-10-ig.

2—3közép,
vagy főiskolász leányt, vagy fiút, teljes ellátásra elvállalom. Esetleg hivatalnok urat, Szent Anna ucca 39. 1198—VIII—31

Izr. úri család,
elvállal, két, három diákot, diáklányt. Kellemes otthon, fürdőszoba használat, minden iskolához közel. — Cím a kiadóban. 1753

Ajánlat

Fazekas
kézimunkaüzlet készíti a legolesobbban és jól a legújabb minták szerint előrajzolást, fehér nemű himzést, varrást, monogramozást. Kéz-zel himzett tablették futók, kisebb terítők, kis függönyök, gyerek kocsis takaró állandóan raktáron, rendelésre rövid idő alatt készítek, Szent Anna ucca 6. szám alatt. 1063

Ablakok,
jobbminőségűek és egyszerűbbek továbbá hármas ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad ucca 14. szám. (Miklós ucca végén.)

Férfi
női és gyermekfehérneművarrást, himzést, javítást szakértelemmel olesón készíti. Sas u. 2. Újlet. h-8-31

PADIÓLAKK
magasfényű, legszebb színekben, kiváló minőségben nagyon olesón kapható. Stern festék-üzletben. Debrecen. — Piac u. 10. Bikaál szemben. — Ugyanott poloska- sváhbogár, pal-kány- és egérintő megbízható minőségben kapható.

Gallérokat, Ingeket
legszebben, legolesobbban tisztítók, 4 nap alatt, Budapesti képviselő, Simonffy ucca 7. szám 1125-12-31

Gondja van
gyermek kibéizásánál? Ettől a gondtól menti meg a „Kibéizásítás” butor és kelengye termelő szövetekezet. — Központ: Budapest, Rottenbiller u. 6/b. Debreceni vezérkényviselő: Miklós u. 7. Hivatalos órák 9—12-ig, 4—6-ig. Érdeklődjön még ma! Előnyös: 1 évestől minden kora leánygyermek részére. — Ügynököket, körzetképviselőket keresünk. 1446

Cégek,
vállalatok helybeli képvételésének inkasszá-lását határozosan elvállalom. Elsőrendű referenciák. — Ecker, Sallétrum u. 6. 1734

Friss tej,
elsőrendű minőségben állandóan, télen-náron házhoz szállítva. Megrendelhető Zöldfa ucca 14a. 1255-VIII-28-ig

Óra- és ékszer
javítások legjobban olcsón jótállással, órázom, törtaranyat magas árban veszek. Blatter Árpád, Csapó ucca 31. szám. (Cimre kérem figyelni) 1746

Lakást adok
takarításért, szerényebb, vagy magános nőknek, vagy párnák. Méliusz Lőr. 4 1739

Ondolalás
80 f, speciál Bubi és Babi hajvágás 30 f, Manikűr 40 f, fazon hajvágás 30 f, géppel 20 f, Borotválás 16 f, hajfésés. Toma, Miklós u. 53 1719

Betétekre
magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít — házakra, földekre. Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1715

Iparral
vagy iparjogosultsággal rendelkező varróleánnyal társulnék. Cím a kiadóban. 1707

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakú I-a. minőség, reklám ára: 1.60 pengő, Piac ucca 64. szám. trafikban 14—v

Beiratás
előtt gyermeke szemét vizsgálta meg szemorvossal. Szemüveg receptjét pontosan elkészíti Löbl látszerész. — Piac u 63 774-9-16

Tégla
eljobb minőségű, bármily mennyiségben, a legoljányosabb árban házhoz szállítva kapható Balogh és Vértessy téglagyár. Telefon 318. 221-9-10

Szabászat,
legújabb, kitűnően bevált angol és amerikai incszabászatot tanítom. Leveleket kérem a kiadóba. 1039

Zongorahangolást
javítást, legoljányosabban, szakszerűen végzek. — Takács hangszerkészítő, Piac ucca 75. szám. 13 a — viz.

Szemüvegek
készítője — orvosi receptre is — Nagy Kálmán látszerész. Piac u. 73. Pauló vésnök. — Javítások szakszerűen készülnek. 1264-VIII-31

Külföldön járt
teljesen szakképzett szabómester, üzletbe társulna, üzletvezetőnek, esetleg szabászatnak menne. Leveleket a kiadóba kérem 1040

Motorkerékpár
kölesznés. Károly Ferenc József út 1. szám és a Böszörményi úti DKASE pályán 1076

Poloskairást
Cyan-gázzal vagy szabadalmazott folyadék-szerrel és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloska-, sváb- és patkányirtószert kapható Kossuth ucca 47. Nánássy, Telefonhívó 8.45. 1937

Legújabb
bécsi kalapmodelljeimmel hazatértem. „Lilly” kalapszalom. Piac ucca 6. szám. Megyeháza mellett. 1297

Kereslet
Boros hordókat
veszek, nagyság megjelöléssel, Csók ucca 3. szám. 1768

Diétás kosztot
keresek kereszténytől, Burgundiához közel. — Ajánlat: diétás cimre kiadóba 1744

Használt
Pneumatikot, jó karban levőt vásárolok. — Cím a kiadóban. 1737

Perzsa szőnyeget
ebédlőbe, valódi keletit kisebbeket is vennék. Bika-bérlő, első em. 2 ajtó 1693

Börlhelyiséget
keresek a Főtérre, s esetleg mellékucca, főtérhez közel. Ajánlatokat: Harsányi, József kir. herceg uccai, dohánvtörszében, 24. sz. alatt 1697

Egy spitz kutya
találtatott. Értekezhetni lehet Piac ucca 71. második emelet, 3 ajtó. 1692

Lakás kereslet
Keresek
feltétlenül tiszta egy szobás, konyhás, speizos lakást, lehet előszobával is. Ajánlatokat a kiadóba kérek. „Kis család” jellegre.

Keresek
október hó elsejére két szoba-, előszoba- fürdő szoba-, konyha- és mellékhelyiségekkel álló modern villalakást. a Vénkerthen, vagy más a város központjához közel fekvő helyen. — Címeket bérmegefelelésel és tejrassal „Kertesség” jellegre a kiadóhivatalba kérek. Sz.

Raktárhelyiséget
vagy ezen célra alkalmas lakást, pályaudvar közelében keresünk, telefon: 11—67. 1416

Szeptember
15-ére vagy okt. 1-ére keresek 1 szoba, előszobából és mellékhelyiségekkel álló lakást. Cím a kiadóban. 1338

Kiadó lakás

Külön
udvaron ujonnan épült egy szoba, konyha, kamara, gyümölcsös és konyhakerttel, Honvédtemető ucca hét szám alatt kiadó. — Kisebb igényű tisztviselőnek alkalmas. 1696

Kiadó
két szoba, konyha, s mellékhelyiségekkel — Nyil ucca 2 1749

Kiadó
2 uccai szoba előszoba magános úrnak, vagy nőnek, esetleg pincekonyhával kis családnak. Thaly Kálmán u. 13. sz. 1505

Egy
udvari szoba, konyha kiadó. 800 literes víztartály eladó. Zöldfa u. 9 sz.

Kiadó
ötszobás, halos, fürdőszobás modern lakás, s egyben, vagy megosztva. — Ugyanott két kis szoba, konyha, kamara gáz, villany bevezetve. Poroszlai út 23. 1751

Egy szoba,
konyha, esetleg csendes műhellyel gyermek telennek kiadó Rothermere ucca (Darábos) 44 szám. 1748

Bérbeadó
emeletes villa teljes bútorzatával, a nagyerdei parkban, a Simonyi úti sarokhoz második, a Nagyerdő legszebb helyén, Vilmos császár körút 6. Télinyári lakás, hat szoba, minden mellékhelyiséggel. Köz ponti fűtés! Bővebbet Nagy Lajos irodában, Csapó ucca 56. 1754

Kiadó
két szobakonyhás lakás. Kónya, Luther ucca 30. 1329

Három
szoba üvegerandás lakás szept. elsejére kiadó. Csokonai tizenhat. 1703

Kiadó
egyszobás, konyhás, — komfortos, tiszta urilakás. Teleki u. 13. 1705

Elegáns
emeleti légfűtéses, alkalmas uccai szoba kiadó Kossuth u. 22. — Házfelügyelő 1728

Egy szoba,
konyha kiadó azonnal. Halvanuccai kert, Gyepűsor 37 1702

Egy szoba,
konyha szept. 1-ére kiadó. Kurucz u. 13. sz. 1713

Pincelakás
világos, száraz, szept. elsőre kiadó. Teleki u. 13. szám 1706

Egy szoba,
konyha, jószágtartással, Köntöskert, Ujvárosi ut 11. Szent 1-ére kiadó

Kiadó
villalakás a Vilmos császár köruton 4 szoba, mellékhelyiségekkel — központi fűtéssel bútorral vagy anélkül. — Értekezni Nagy Lajos. 1699

Kiadók
a nagyállomás közelében 2 szobás emeleti lakások. Homokkert. — Bánffy u 14 sz. 1731

Kiadó
azonnalra 2 szoba, előszoba s mellékhelyiségekkel álló modern lakás. Vár ucca 8 1714

Szép
tiszta udvari szoba spázzal elsejére kiadó Simonffy u. 25 1695

Kiadó
azonnal kétszoba, előszoba, konyha, üvegezett verandával, mellékhelyiségekkel. Epresskert ucca 7. 1710

Kétszobás,
fürdőszobás lakás, garsonnak, vagy fiatalpárnak, azonnal kiadó, — József kir. herceg ucca 35. földszint balra, — negyedik lakás.

Egy szoba,
konyha, kiadók, -1-ére, Nagy Pál ucca 11 szám (Péterfia uccai temetőnél).

Piac ucca 19.
egy első emeleti kétszobás mellékhelyiségekkel álló irodahelyiség, műteremnek, varrodának azonnal kiadó Marx, Piac ucca 44. 1765

Egy szoba
konyha mellékhelyiségekkel szeptember 1-re kiadó. Jókai u. 28. sz. 1551

Kiadó
a Piac ucca legszebb helyén, 2—3 helység. kiválóan alkalmas varrodának, szűcsnek, s fényképésznek, lakással együtt, igen olcsón kiadó. Értekezhetni lehet Erzsébet ucca 50. 1359

Egy szoba,
konyha, speiz ujonnan festve kiadó. Varga u. 11. 1636

Kétszobás,
modern lakás, azonnalra kiadó. Domokos Lajos ucca 16. Vénkert. 1412

Kiadó
egy szoba konyha speiz szeptember hó elsejére Homokkert, Szoboszlai Papp István ucca 24. szám 1747

Butorozott szoba

Tisztességes
fiatalember kvártélyt kaphat, külön szobába, Jókai ucca 29. sz. 1766

Két egymásbanyiló
butorozott szoba kiadó. Cím: Győri fűszerüzlet, Kálvintér 3. 1759

Két személyre
uccai butorozott szoba, azonnal kiadó, Nyomatató ucca 22. 1745

Csinosan
butorozott uccai szoba kiadó, Rothermere u. 9. szám. 1727

Különbejárátú
tiszta, csinosan butorozott szobák kiadók, Kossuth ucca 60. 1742

Szép
butorozott szoba kiadó egyetemi hallgatóknak is. Nyil ucca 116 1752

Különbejárátú
világos, szépen butorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 15., emelet. 1724

Uccai
butorozott szoba kiadó. Udvari szoba konyhával is. Thaly Kálmán u 3 szám. 1730

Különbejárátú
butorozott szoba kiadó. Kossuth u. 58. sz. 1736

Butorozott
szoba olcsón kiadó. — Török Bálint u. 15. 1722

Különbejárátú
butorozott szoba csendes, virágos udvarban urhölgynek elsejére olcsón kiadó. Szentanna ucca hatvannégy. Keresztépület. 1732

Különbejárátú
csinosan butorozott — szoba szept. 1-ére kiadó. József kir. herceg u. 11. 1704

Különbejárátú
butorozott szoba előszobával kiadó. Hatvan ucca 16. sz. 1726

Különbejárátú
csinosan butorozott — uccai szoba fürdőszobahasználattal 1—2 ur részére kiadó. Simonffy 38. sz. K.

Központban
különbejárátú elegáns uccai butorozott szoba kiadó. Monti ezredes — (Magos) ucca 15. 1708

Parkirozott
udvarba, tiszta, féregmentes különbejárátú butorozott szoba kiadó, Kossuth ucca 61. 1258

Butorozott szoba
egy-két szolid nőnek, esetleg ellátással kiadó, Hatvan ucca 36. szám, hátul a keresztépületben. x

Kiadó
butorozott szoba kiadó Simonffy ucca 17. sz. 1515

Különbejárátú
butorozott szoba, 1—2 személynek, Hatvan u. 33 szám alatt kiadó. Értekezés Hatvan ucca 36. sz. második lakás. 1615

Üzlet,
műhely, raktár

Fűszerüzlet
kiadó berendezéssel október 1-ére. Maróthy, Kurucz u. 1. 1571

Nagy
üzlethelyiség Széchenyi u. 8. alatt kiadó. Értekezni: Kovács, Hunyadi u 12 1538

Üzlethelyiség
több forgalmas uccára nyíló, sarok házban kiadó. Eötvös u. 66. sz. IV B.

Műhelynek,
raktárnak tágas pincehelyiség, uccáról lejáratattal, kiadó. Péterfia és Thaly Kálmán uccák sarkán. 1368

Üzlethelyiség.
Arany János ucca 7. sz. alatt kiadó. Értekezni lehet a keresztépületben. W

Eladó ingóság

Fűszerüzlet
berendezés, cégtáblák, mázsa. káposztáshordó, ugorok és paradicsomos üvegek olcsón eladók Busi u. 16. K

Szőrmebunda
nagyon szép amerikai Breitschwanz, kis termetre olcsón, sügösen eladó. Széchenyi u. harmincnégy, balra a harmadik ajtó. 1498

Cserépkályha
alig használt szép nagy olcsón eladó. Poroszlai ut 51. 1721

Eladó ház

Házvevők!
Arany János ucca végénél, Posta ucca 5-b. Palattheos, masszív épület ötszobás urilakással mellékhelyiségekkel — 250 négyzetgölg telek konyhakert, díszkert, s gyümölcsös, potomár! 16 ezer pengő! Nagy irodában lehet lefoglalni, Csapó ucca 56. szám. 1754

Eladó
Bihari-télepen egy 30 évre adómentes, jól jövedelmező új ház, két szoba konyha, terras és mellékhelyiségű lakással, melven ezenkívül még egy szoba, s konyha van, gyümölcsös és beton kültal. Ára: 6000 pengő, de 1500 pengővel részletre megvehető. Értekezhetni lehet: Gazdák Bankja, Kossuth ucca 1717

Nagyjövendelmű
modern családi ház jótányosan eladó. Szent Anna u. 39. szám. 1198—8—2

Házhelynek
Hadházi ucca 26b. alatt 878 négyzetgölg gyümölcsös jövendő kuttatás és nyári lakással eladó — Értekezhetni ugyanott 1444

Eladó föld

Eladó
Tisztviselő telepen 309 n. 01 saroktelek. Értekezni ugyanott, Forgács u. 7. Balkány. 1315-VIII-28

Vagongvár mögött
öt hold szőlő gyümölcsös, lucernás, velenyes megfelelő lakó házzal és épületekkel kiadó. Esetleg részleges gazdálkodásra is. Értekezés Mandel Zsigmondnál, Pásti ucca 2. reggel 8 órakor és délután 2 óráig. 18-a—VIII—31.

Eladó
Ondód, Fáv dűllőben 6 hold föld, Eötvös u 92 1438

Eladó
hat hold föld, a Kishegyesi út mentén. Értekezhetni lehet Csapó Csapó ucca 101. szám. hentes. 1735

Eladó
egy ház hely a Mestet uccai sorompónál vasöntőde mellett, részletfizetésre is. Értekezhetni lehet Gazdák Bankja, Kossuth ucca 1716

Eladó állatok

Fajtiszta,
foxterrier kiskutyák, néhány napig, eladók, — Bethlen ucca 15. szám, keresztépület. 1767

Tizennyolc darab
fiatal prima nehéz sertés eladó, Harsányi Sándor, Kótaj 1709